

„Proletáři všech zemí, spojte se!“

DIALOG

OTÁZKY * ODPOVĚDI
KOMUNISTICKÝ LIST

ČÍSLO 367 LEDEN - ÚNOR 2023 ROČNÍK 34 CENA 40,-Kč

Takový je smysl mnohých vyjádření a komentářů k výsledku volby prezidenta České republiky té části národa, která vnímala tyto volby jako osudový politický milník.

Přes tři milióny našich spoluobčanů však vnímalo volby zcela opačným způsobem – v podstatě apoliticky. Pro velkou část národa byla tato volba záležitostí etického a estetického vkusu.

Média vybarvila jednoho z kandidátů jako ďábla a druhého jako anděla. Politický rozměr situace byl bulvarizován, převeden na úroveň telenovely, kde kladný hrdina, stejně jako ten záporný potvrzuje svou roli prvoplánovými znaky. Andrej Babiš byl rámován (nyní bez ohledu na jeho vlastní přičinění, které nebylo nevýznamné) jako esteticky odpudivý člověk, směšný svou „poloslovenštinou“ a agresivně manipulativním vyjadřováním. Byl vykreslován jako odpudivá asociální osoba s vlastnostmi podrazáka, lháře, navíc politicky negramotného a neschopného populisty. Proti němu byla vyzdvižována osoba Petra Pavla jako gentlemana, „normálního muže“, o kterého se může opřít nejen každá slušná dáma, ale i celý národ.

Takto koncipovaná volba byla pouhou realizací osvědčené techniky masové manipulace.

Psychologický profil běžného občana a občanky prozradil už kdysi dávno velmi starým manipulátorům, že ztotožnění se se sociálním statutem volené osoby je pro masu nevědomých lidí mno-

hem přitažlivější a důležitější než názory a především zájmy, které tato osoba reprezentuje. Zvítězit proto v takto koncipovaném klání bylo pro A. Babiše předem vyloučené, což bohužel svědčí ve prospěch podezření, že tato zápletka byla aranžována a připravena.

Kostky jsou vrženy

Tato strategie západních loutkovodců dále odhaluje podstatné:

Mohutná část občanů České republiky za prvé, stále nevnímá aktuální ekonomické a existenční otázky jako rozhodující. Naopak je ochotna volit bez ohledu na své zájmy. Za druhé, je úplně vydána na pospas mediálnímu spektaklu, což současně znamená, že nejen tyto, ale žádné další volby nemohou být vyhrány, aniž by došlo k narušení této všeobjímající iluze. Za třetí, takto vedenou mediální kampaní byly dokončeny desetiletí hloubené příkopky mezi údajně „asociální menšinou“ těch, kteří kladli otázky či přímý odpor a těch, kteří šli ochotně či mlčky se „slušnou většinou“.

Tato menšina byla nyní definitivně oceňována jako nepřátel státu.

Abyste došlo k narušení mediální iluze a k pochopení velké většiny občanů, jak podstatné je hájit vlastní zájem, musí dojít k přelomové sociální zkušenosti. K potvrzení názorů dnešní volební menšiny.

Pohodlí konzumního světa se musí dostat do konfrontace s důsledky režimní politiky.

Vzhledem k prvním reálným politickým krokům „zvoleného prezidenta“ (termín, který naše Ústava nezná, což zjevně panu Pavlovi nevadí) je zjevné, že tato přelomová zkušenost se na naši společnost řítí rychlostí volného pádu.

Druhým předpokladem úspěšného prozření velké části české společnosti je **vytvoření silného opozičního vlasteneckého bloku – spojení míru – všech sil usilujících zabránit opakování válečného šílenství v Evropě jako celku.** Toto spojení musí uspět ve volbách, ale nejdříve musí splnit neskonalé důležitější úkol – zabránit zatažení České republiky do války proti Rusku!

Kostky byly vrženy a podle rychlosti plynutí současných událostí je zřejmé, že tento úkol bude nutné realizovat v řádu měsíců.

K tomu je nezbytné:

Vyvodit politické závěry z konference komunistických stran na Kubě v roce 2022 k ruské speciální vojenské operaci.

Za druhé, **iniciovat mezinárodní protiválečné spojení** všech politických stran a uskupení usilujících o zachování míru. Navázat v této věci spolupráci s Komunistickou stranou Ruské federace.

Organizovat veřejné protesty proti zapojení České republiky do války proti Ruské federaci a v neposlední řadě **připravit komunistickou stranu** na možnost, kdy se válečnému angažmá České republiky do války proti Rusku zabránit nepodaří.

Robert Kvackai, šéfredaktor

„Proletáři všech zemí, spojte se!“

Marxisticko-Leninský Odborný Klub

Stalingrad - symbol vzdoru, nepokořenosti a naděje

V průběhu roku 1941 ztroskotala Hitlerem plánovaná blesková válka proti Sovětskému svazu. Porážka pod Moskvou způsobila vážný otřes pro morálku dosud vítězících a na východ rychle postupujících německých armád. Obrovské ztráty již nebylo možno zlehčovat, ani utájit před obyvatelstvem v Nět mecku, ani v zemích jeho satelitů. Síla německých armád, ač výrazně otřesena, zůstala stále zachována, zejména díky záloham nasazeným do boje a další mobilizaci. Nové operační plány na rok 1942 proto nikoho nenechaly na pochybách, že fanatický vůdce se ani přes tvrdý direktivní cíl na porážku Rudé armády a obsazení nových území daleko na východě a zejména ovládnutí zdrojů pro další vedení války. V cestě ale stál kromě v ostrých bojích zocelených jednotkách Rudé armády i vzrůstající odpor proti okupantům v Evropě i mimo ni.

Zatímco ještě na počátku roku 1942 mohl Hitler se svou generalitou a spojenci nadšeně plánovat skvělé vyhlídky dalšího tažení na východ, na jeho konci našlo mnoho německých, italských, maďarských a rumunských vojáků svůj hrob na stalingradské frontě, která definitivně překazila hitlerovské plány na další vítězství. Fronta se dala do pohybu na opačnou stranu, a to nyní již definitivně a německé armády čekaly již jen další a další porážky při ústupových bojích. Právě na významné sídlo na řece Volze se v létě 1942 obrátila pozornost německých armád, které odhodlaně vyrazily splnit Hitlerův rozkaz a město dobýt. Na konci jejich pochodu čekala okupanty zkáza nevídaných rozměrů a definitivní přelom v dosavad-

ním průběhu Velké vlastenecké války.

Významní hospodářští činitelé Německa ze všech sil přesvědčovali Hitlera, aby po porážce u Moskvy rychle obnovil útočné operace a přiměl své armády k dalšímu postupu a obnove ofenzivních akcí. Měli silný argument, který vložili do stručně formulované požadavku – bez kavkazské ropy a ukrajinského obilí nelze dále vést úspěšnou válku. Hitler po předchozích těžkých ztrátách tomuto argumentu dobře porozuměl. Německo navíc i přes nepříjemnou porážku disponovalo na východní frontě obrovskou silou. Ta na počátku roku 1942 čítala 156 divizí a 7 brigád. To bylo ještě více než v den prepadení SSSR. Navíc sovětská ofenziva se během ledna a února 1942 začala viditelně vyčerpávat. Krajní nedostatek vojenského materiálu v kombinaci s nutností doplnit lidské i materiální zdroje způsobily zastavení fronty. Nebylo zatím reálné v pokračování vytlačování okupantů dále na západ. Svůj podíl měly i taktické chyby na straně sovětského velení například v podobě neúspěšného útoku na Kerčském poloostrově.

Ztroskotala i květnová útočná sovětská operace u Charkova. I tyto události přiměly Hitlera, aby soustředil hlavní síly k dalšímu postupu. Počátkem srpna bylo přes 40 procent sil německých vojsk a armád jeho spojenců soustředěna na jihu východní fronty. Právě sem směřoval hlavní úder.

Na poradě konané 1. června Hitler znovu jednoznačně prohlásuje: „Nebudu-li mít Majkop a Groznyj, pak musím ukončit válku.“

(Pokračování na s. 3)

Nový prezident bude oporou současné asociální vlády

Komunistická strana Čech a Moravy je přesvědčena, že nově zvolený prezident republiky bude oporou současné protilidové vlády pravicové pětikoalice, jejích asociálních kroků i válečného štvání.

Proti takovéto politice jsou komunisté v jednoznačné opozici a budou proti ní i nadále co nejrozhodněji vystupovat.

A to v zájmu milionů obyvatel, kteří zůstali zcela bez voleného zastoupení v nejvyšších patrech politiky.

Praha 28. ledna 2023

Vedení KSČM

Česká republika porušuje své vlastní zákony

KSČM odmítá politicky motivované snižování důchodů selektivně vybrané skupině osob. V drtivé většině jde o tzv. starodůchodce. Toto snížení důchodů má umožnit novela zákona o důchodovém pojištění. Tu má do konce roku schválit Sněmovna, které novelu zákona vrátil z jiných důvodů Senát PČR. Návrh na snížení penzí ale nepochází z dílny ministerstva práce a sociálních věcí, k novele ho v pozměňovacím návrhu přilepila skupina poslanců vedená lidoveckým ministrem tohoto resortu Jurečkou.

Novela zmocňuje Ústav pro studium totalitních režimů k vedení rejstříku osob, které v období do roku 1989 vykonávaly službu na

vymezených pracovních a služebních pozicích a funkcích. Na základě tohoto seznamu pak bude Česká správa sociálního zabezpečení přepočítávat a snižovat důchody. Podle dostupných informací se má tento pozměňovací návrh dotknout několika tisíc lidí, jejichž důchody se sníží o stovky až tisíce korun.

Rychlost, s jakou byla novela ve Sněmovně projednána a schválena, i s onou zásadní změnou navrženou ministrem Jurečkou, je překvapující. Poslanecká sněmovna ČR se při svém rozhodování navíc vůbec nezabývala tím, že porušuje Ústavu a zákony České republiky.

Nelze opomenout ani zákonem chráněnou dobrou vírou ob-

čanů a předvídatelnost o tom, jak bude vypočten jejich důchod. Dobrou vírou o jeho výši měli příjemci důchodů po celou dobu svého zaměstnání, při odchodu do důchodu i po celá léta jeho pobírání.

V době astronomického znehodnocování těžce našetřených celoživotních úspor, extrémně rostoucích cen energií, potravin a dalších životně nezbytných věcí se jedná o krok asociální. Snížení penzí selektivně vybraným seniorům je o to horší, že bylo schváleno poslanci ve chvíli, kdy rozhodli o zvýšení svých vlastních platů až o několik desítek tisíc korun měsíčně!

ÚV KSČM (10. 12. 2022)

Komunisté odmítají přítomnost cizích vojsk v ČR

Carské Rusko – zaostala a chudá země

Rusko značně ekonomicky zaostávalo za pokročilými kapitalistickými zeměmi. I když disponovalo největší rozlohou území a přírodním bohatstvím, přesto obsadilo ve výrobě průmyslových výrobků pouze páté místo na světě a čtvrté v Evropě. Materiální a kulturní podmínky většiny obyvatel země byly děsivé. Téměř tři čtvrtiny obyvatelstva ve věku 9 až 49 let byly negramotné. Předrevoluční Rusko patřilo mezi země, které měly nejvyšší míru úmrtnosti. Více než čtvrtina všech narozených dětí umřela v prvním roce života a téměř polovina žila jen do věku pěti let. Za extrémně těžkých podmínek pracovali dělníci. Pracovní den trval 12 až 13 hodin a v textilních továrnách dosáhl 15 až 16 hodin. Široce byla využívána práce žen a dětí. Neexistovala žádná bezpečnost práce. Obzvláště těžké bylo postavení rolníků. V roce 1905 bylo v evropském Rusku 10,5 milionů zemědělců. Jeden majitel půdy měl v průměru tolik půdy jako 330 nejchudších selských rodin. Nedostatek pozemků donutil rolníky, aby si je pronajímali od bohatých majitelů půdy za velmi nepříznivých podmínek. Stolypinova agrární reforma, která vešla v platnost v roce 1906, přinesla ještě více masových útlaků rolníků a obohacení kulaků. Podstata Stolypinovy agrární reformy byla vybudování vrstvy bohatých rolníků, která by hospodařila na soukromé půdě, což znamenalo jednoduše privatizaci obštiny a kapitalizaci ruského zemědělství. Bouřlivé protesty rolníků, které následovaly, byly na místě. Pokus carských úřadů k potlačení rozporů v obcích krachoval i přes zákroky vedoucí k přesunu několika milionů rolníků z evropského Ruska na Sibiř, kde si měli vybudovat nové hospodářství za prostředky, které získali prodejem svého majetku. Většina těchto rolníků ztratila téměř vše a vrátili se zpět rozrušení. Následně začali zapalovat a ničit pozemky a kulacké farmy. V roce 1911 vypukl hladomor, který postihl až 30 milionů

rolníků. Tímto došlo k zhroutení Stolypinovy agrární reformy.

Přímým důsledkem ruské hospodářské a politické zaostalosti byla závislost na západoevropském kapitalismu. Uhlí, ropa, metalurgické podniky atd. byly v rukou zahraničního kapitálu (především francouzského, anglického a belgického) a téměř všechny stroje a vybavení bylo Rusko nuceno importovat ze zahraničí. První světová válka dále zhoršila postavení Ruska. V roce 1917 byla průmyslová produkce snížena o 29 % oproti roku 1913 a objem zemědělské výroby klesl o 12 %. Tímto v Rusku uzrála revoluční situace...

Budování základů socialismu

Po vítězství Velké říjnové socialistické revoluce došlo ke krátkému oživení, které bylo počátkem roku 1918 přerušeno občanskou válkou a zahraničními intervencemi. Anglický spisovatel Herbert Wells, který za občanské války navštívil sovětské Rusko, v roce 1920 napsal:

„Pochybní dobrodruzi, kteří trápí Rusko s podporou západních mocností, jako jsou Děnikin, Kolčak a Wrangel, se neřídí žádnými zásadními ohledy a nemůžou nabídnout žádné řešení pro sjednocení lidí. V podstatě jsou to jen bandité. Komunisté, jsou lidé idejí a o tom, že za své myšlenky budou bojovat, nemůže být pochyb. Dnes jsou komunisté morálně nadřazeni všem svým odpůrcům.“

Období let 1918 až 1920 bylo Leninem nazváno jako „vojenský komunismus“. Hlavní rys „vojenského komunismu“, jako útočné metody vedoucí k překonání kapitalismu byly přímá výměna produktů mezi městem a venkovem, uzavření soukromých obchodů a jeho nahrazení organizovaným státním rozdělením základního zboží, změny v mzdovém systému a maximální centralizace vedení. Těmito kroky se vytvořila vhodná ma-

teriální základna, která umožnila přejít zemi k socialismu. Za tímto účelem bylo nutné udělat

K stému výročí Svazu sovětských socialistických republik

„Dříve byla celá lidská mysl, cela její genialita, stvořena jen pro to, aby některým poskytla všechny výhody technologie a kultury, zatímco jiné připravila o to nejnужnější. Nyní se všechny základy technologie, všechny výdobytky kultury stanou veřejným majetkem.“ **Vladimír Iljič Lenin**

krok zpět do „válečného komunismu“ a pak udělat dva kroky k socialismu. Z tohoto období pochází jeden velmi známý citát Lenina: „Někdy je nutné učinit jeden krok zpět, abyste mohli učinit dva kroky vpřed!“

Následně zavedení věcné daně však vedlo ke svobodě soukromého obchodu, a to znamenalo jisté oživení kapitalismu. Aby se zabránilo této možnosti, všechna důležitá odvětví ekonomiky jako např. průmysl, banky, doprava, pozemky atd. patřily státu. Nad soukromým kapitálem byla zřízena státní kontrola a jeho vývoj byl povolen pouze v určitých mezích.

Stát vytvořený lidmi

Dne 30. prosince 1922 přijal První všesvazový sjezd sovětů Deklaraci a smlouvu o vytvoření Svazu sovětských socialistických republik. Ekonomickým základem socialismu bylo veřejné vlastnictví výrobních prostředků. Vladimír Iljič Lenin v čele a s podporou vedení strany vytvořil mnohonárodnostní socialistický stát. Byl organizován na dobrovolném základě, na základě zachování národní suverenity každé sovětské republiky, která se stala součástí svazu. Na II. všesvazovém sjezdu sovětů v roce 1924 byla přijata první ústava SSSR. Druhá ústava země byla přijata na VIII. mimořádném sjezdu sovětů SSSR 5. prosince 1936 v souvislosti s úspěšným budováním socialismu a likvidací vykořisťovatelských tříd. Konečné formování Sovětského svazu skončilo v roce 1940, kdy zahrnoval 20 autonomních republik, 8 autonomních oblastí a 10 národních okresů. Třetí ústava SSSR byla přijata v roce 1977. Každá z výše uvedených ústav zaručovala, že sovětský společenský systém vylučoval vykořisťování člověka člověkem, anarchii výroby a s tím spojené hospodářské krize a nezaměstnanost. Podle ústavy SSSR byly nejvyššími orgány státní moci Nejvyšší sověť SSSR a jím zvolené prezidium Nejvyššího sovětu SSSR, kteří sestavili vládu – Radu ministrů SSSR, zvolili Nejvyšší soud, jmenovali generálního prokurátora SSSR. Všechny tyto orgány byly odpovědné Nejvyššímu sovětu SSSR, který měl kontrolní funkce. Pod ním byly vytvořené vyšetřovací a revizní komise k jakékoli otázce a nejdůležitější návrhy zákonů byly přijaty po celostátní diskuzi. Podíl dělníků a rolníků v Nejvyšším sovětu SSSR činil 51,1 %. Tito zástupci lidu zůstali úzce spojeni

s lidmi, protože nadále pracovali ve svých zaměstnáních. V případě neplnění svých volebních slibů mohli být voliči odvoláni. Toto právo neměli jen voliči ale i dělnické kolektivy, které nominovaly kandidáty na poslance. Tyto demokratické principy neobešly ani sovětský soudní systém, kde lidovým hlasováním byli voleni lidoví soudci a přísedící. Spolu s nimi existovaly i volené soudy při podnicích, různých institucích, kolchozech, bytových úřadech atd. Nejdůležitějším rysem sovětského státu byla lidová kontrola. Přijetí Dekretu o dělnické kontrole bylo na pořadu jednání II. všeruského kongresu dělnických a vojenských zástupců.

Jak se sovětský stát rozvíjel, orgány dělnické kontroly neustále rozšiřovaly svou základnu. V zemi bylo na milion dvě stě tisíc postů lidové kontroly, do kterých bylo zvoleno 9,6 milionů lidí. Občané Sovětského svazu měli co chránit před zloději apodvodníky, když hodnota jejich národního bohatství na konci roku 1987 činila 3,9 bilionů rublů.

V sovětské socialistické společnosti hrály Fondy veřejné spotřeby (FVS) obrovskou roli a zásadně se lišily od základů kapitalistické společnosti. Jejich přičiňením bylo zajištěno bezplatné uspokojování prioritních sociálních potřeb obyvatelstva jako vzdělávání, lékařská péče, nadstavbové vzdělávání pracujících, výživa dětí v předškolních zařízeních atd.

Zvláštní pozornost si zaslouží závazky sovětského státu zajistit plnohodnotné důchody. V článku 43 Ústavy SSSR bylo uvedeno, že občané SSSR mají právo na hmotné zabezpečení ve stáří, v případě nemoci, úplné nebo částečné invalidity, jakož i ztráty živitele. Toto právo bylo zaručeno sociálním pojištěním všech pracujících.

Důchodový věk byl stanoven na 60 let pro muže a 55 let pro ženy. Existovala kategorizace práce. Ti, kteří pracovali v prostředí s vysokým obsahem zdraví škodlivých látek a jiných nepříznivých podmínek, měli právo odejít do důchodu dříve. Muži ve věku 50 až 55 let a ženy 45 až 50 let. O pět let byl snížen věk pro pobírání starobního důchodu invalidním veteránům Velké vlastenecké války, osobám dlouhodobě pracujícím na Dálném severu, ženám strojvedoucím a dělnicím v textilním průmyslu. Příspěvek ve výši 100 % předř chodího výdělku byl vyplácen v případě invalidity pracovním úrazem nebo nemocí z povolání. Veškeré výdaje byly hrazeny ze státního rozpočtu a FVS. Značná část FVS byla vynaložena také na údržbu bydlení a na poskytování veřejných služeb obyvatelstvu. Podíl nákladů na energii pro potřeby domácnosti ve srovnání s příjmy lidí byly směšné, zvláště co se týče současné reality. Sovětský stát navíc kryl sto procent komunálních výdajů.

Socialistické fondy veřejné spotřeby tak zvýšily reálné příjmy obyvatel Sovětského svazu. Díky tomu byly výdaje obyvatelstva na veřejné služby nižší na světě.

Další z nejdůležitějších odvětví pro život obyvatel bylo zdravotnictví. Na něj bylo vyčleněno až 12 procent státního rozpočtu SSSR a díky tomu bylo stoprocentně bezplatné. Podle počtu Světové zdravotnické organizace (WHO) při OSN by na každých 10 tisíc obyvatel populace mělo sloužit v průměru 28 lékařů.

V Sovětském svazu připadalo na tisíc obyvatel 42,8 lékařů. Dalším významným mezinárodním ukazatelem zájmu státu o zdraví obyvatel je počet nemocničních lůžek na 10 tisíc obyvatel. Jen pro srovnání, v Sovětském svazu bylo 121 nemocničních lůžek, zatímco ve Spojených státech 71.

Lidový charakter politiky sovětského státu zaručoval úspěšný rozvoj národního hospodářství. Několik desetiletí byla země s jistotou na prvním místě z hlediska hospodářského růstu. Absence soukromého vlastnictví výrobních prostředků zajišťovala racionální využití národního bohatství země. Socialistický charakter sovětského sociálního systému umožňoval státu neustále zlepšovat životní podmínky obyvatel. To vše bylo neustále sledováno Komunistickou stranou Sovětského svazu.

Sovětský svaz a současnost

Rovnice fašismu – nacismu se socialismem – komunismem je oficiální ideologií a politikou euroatlantické osy. Jestliže vše začalo bojem „demokratické“ a „svobodné“ Evropské unie proti dvěma „extrémům“, které poznamenaly její historii, v posledních letech se jasně ukázalo, jaký doopravdy je jejich záměr. Primitivní rusofobie nordinována Spojenými státy, ztotožňování dnešního kapitalistického Ruska se Sovětským svazem a glorifikace „bojovníků za svobodu“ jako je ukrajinský polovojenský nacistický prapor Azov je směšné, ale zároveň velmi nebezpečné.

Na tuto antikomunistickou vlnu se naladily téměř všechny kapitalistické vlády EU. Není se čemu divit. Fašismus je jejich dítě, je to ideologie a praxe, kterou kapitalisté používají kdykoli ji potřebují. Jejich touha je zničit cokoli co připomíná sovětské dědictví a lidové antifašistické vítězství. Boření památníků Velké vlastenecké války a přejmenování ulic je přímým důkazem této hysterie. Výročí jako je 9. květen či výročí Říjnové revoluce stále traumatizuje světovou pravavicovou reakci. Zároveň nám komunistům ukazuje, že jiná cesta je možná a stojí za ni bojovat a že není jiné lepší „třetí cesty“. Je tu právě jen monopolní kapitalismus nebo těžký úkol vybudování socialismu na jeho troskách.

Tomas Candulas,
předseda MěV KSČM Havířov

Koluje po internetu...

Moderátor ČT Jakub Železný se před časem hodně nahlas zasažoval za přejmenování Nábřeží Ludvíka Svobody v Praze. Na Ludvíku Svobodovi nenechal nitku suchou! Možná mu unikl tenhle příběh doložený patřičnými dokumenty.

Děda Jakuba Železného se jmenoval Eisenkraft. Během druhé světové války odešel do Sovětského svazu a v roce 1943 se přidal k Československé jednotce v Buzuluku. Po bitvě u Sokolova dezertoval (potvrdil to mimo jiných plukovník Pravomil Rajchl) a ukryl se v Kujbyševě v nemocnici. Tam se seznámil s jistou zdravotní sestrou, která mu 3. března 1945 porodila syna Vladimíra. V nemocnici byl Eisenkraft zatčen a měl být postaven před polní soud. Hrozila mu smrt zastřelením. Předsedou polního soudu byl známý politruk JUDr. Karel Vaš, agent NKVD, který se v roce 1949 podepsal pod popravu hrdiného generála Heliodora Píky. Vaš měl s Eisenkraftem své plány. Šel za velitelem Československé jednotky Ludvíkem Svobodou. Na něm záleželo, jestli ho opět začlení do své jednotky. Díky rozhodnutí generála Ludvíka Svobody dezertér Eisenkraft přežil.

Po válce, v roce 1946, si změnil jméno na Fedor Železný. Zemřel v roce 1991. Po 79 letech od Svobodovy záchrany života Eisenkrafta, jeho vnuk nejen na sociálních sítích mluví o prezidentu Svobodovi jako o komunistickém zločinci, jehož jméno „hzydí“ pražské nábřeží.

A přitom bez kladného rozhodnutí Ludvíka Svobody by vůbec nebyl na světě! To jsou paradoxy, co?

Inu, každý dobrý skutek musí být po zásluze potrestán i kdyby na poplatek za ČT nebylo...

(Pokračování ze s. 1.)

Do letní kampaně nastoupilo 227 divízi německých i jejich spojenců, tento počet se v dalším období bitvy o Stalingrad ještě zvyšoval. Nová německá ofenziva zahájená na konci června 1942 dosáhla v prvním období značných úspěchů a rychlého postupu. To vše však za cenu rostoucích ztrát. Během šesti týdnů dosáhly německé armády západní části kavkazské naftové oblasti. Němci obsadili celý Donbas a Rostovskou oblast. V polovině července okupanti pronikli významně ve směru na Stalingrad. Zatímco na jaře 1942 probíhala fronta ve vzdálenosti 500 kilometrů od Stalingradu a více než 600 kilometrů od Kavkazu, během srpna již německé jednotky tuto vzdálenost zdolaly. 4. srpna byl obsazen Stavropol, 8. srpna byla zastavena těžba ropy v Majkopu a 20. srpna byl dobyt Krasnodar. V kritických dnech byl do Kremle pozván lidový komisař průmyslu a zmocněnec pro zabezpečení fronty pohonnými hmotami Nikolaj Babjakov.

Stalin mu přikázal, aby zajistil, že se Němcům nedostane ani kapky ropy a v případě nebezpečí zničit naftové vrty. Za zdárné provedení úkolu měl ručit vlastním životem. Babjakov zorganizoval zničení asi 3 tisíc vrtů a díky tomu se protivník k ropě téměř nedostal. V Majkopu Němci dokázali těžit maximálně 70 barelů denně.

Dne 12. července 1942 byl vytvořen Stalingradský front. 24. července byl obsazen Rostov na Donu. Dne 28. července Stalin podepsal rozkaz lidového komisaře obrany SSSR č. 227 Ani krok zpět! Tento se ve své naléhavosti a apelem na nutnost již dále neustupovat velmi podobalo jeho zásadnímu rozhlásovému vystoupení z 3. července roku 1941. Prohlášení o tom, že vlast se opět ocitla ve smrtelném nebezpečí se rychle šíří mezi příslušníky Rudé armády i domobrany stejně jako mezi civilním obyvatelstvem. Ovšem ještě předtím dne 24. července zveřejnil v armádních novinách Krasnaja zvezda Ilja Erenburg článek s názvem Zabij: „*Pochopili jsme: Němci nejsou lidé. Od nynějška je pro nás slovo Němec tou nejhorší kletbou. Pokud ponecháš Němce žít, pověsí ruského člověka a zneuctí ruskou ženu. Pokud jsi zabil tohoto Němce, zabij i dalšího – není pro nás nic radostnějšího než německé mrtvolky. Nepočítej dny. Nepočítej versty. Počítej jedno: Němce které jsi zabil. Zabij Němce! To prosí stará matka. Zabij Němce! Tak se modlí tvé dítě. Zabij Němce! To křičí rodná země. Nepochybuj! Nedovól! Zabij!*“

Rozkaz č. 227 se stal jedním z nejdůležitějších dokumentů Velké vlastenecké války. Byl vydán 28. července 1942 a stála v něm mimo jiné i následující naléhavá výzva burcuje všechny lid k obraně vlasti: „*Němčtí okupanti pronikají ke Stalingradu, k Volze a chtějí se stůj co stůj zmocnit Kubáně a Severního Kavkazu s jejich ropným a obilním bohatstvím... Po ztrátě Ukrajiny, Běloruska, Pobaltí, Donbasu a dalších oblastí*

se nám značně zmenšilo území, a tím ubylo i mnoho lidí, obilí, kovu a závodů. Ztratili jsme přes 70 milionů obyvatel, přes 800 milionů pudů obilí a přes 10 milionů tun kovu za rok. Teď již nemáme převahu nad Němci ani v lidských silách, ani v zásobách obilí. Ustupovat dále znamená vrhnout se do záhuby a s sebou zahubit i naši vlast. Každá další píď naší země, kterou vyklidíme, bude všemožně posilovat nepřítele a všemožně oslabovat naši obranu, naši vlast. Proto je třeba rázně udělat přítrž všem řečem o tom, že můžeme donekonečna ustupovat, že máme velké území, že naše země je velká a bohatá, že máme mnoho obyvatel a obilí bude vždy nadbytek. Takové řeči jsou falešné a škodlivé, neboť nás oslabují a nepřítele posilují. ... Z toho vyplývá, že je nejvyšší čas skoncovat s ústupem. Ani krok zpátky! To musí teď být naší heslem. Je třeba houževnatě, do poslední kapky krve bránit každé postavení, každý metr sovětského území, držet zuby nehty každý kousek sovětské půdy a bránit jej do posledních možností. Naše vlast prožívá těžké dny. ... Od nynějška se železným zákonem pro každého velitele, rudoarmějce a politického protivníka musí stát požadavek neučinít bez rozkazu vyššího velení ani krok zpět...“

V polovině srpna stála německá vojska 60 až 70 kilometrů západně od Stalingradu, některé tankové svazky pronikly ještě dál a od jižní části města je dělilo jen 20 kilometrů. Okupanti měli stále značnou převahu ve všech zbraních. V dělostřelečtvu a letectvu dvojnásobnou, v tancích až čtyřnásobnou. Právě srpnové boje patřily k nejtěžším v přístupech ke Stalingradu. Nejkritičtější dnem pro sovětskou obranu byl 23. srpen, kdy se německé armádě podařilo proniknout až k Volze a odříznout 62. sovětskou armádu. Dva dny německé letectvo podniklo silné nálety na město. Během těchto dvou dnů bombardovali Němci průmyslové i občanské objekty a většinu z nich proměnily v trosky, zahynulo přitom na 40 tisíc lidí. 25. srpna vyhlásil Městský výbor obrany ve Stalingradu stav obležení. Vznikaly speciální oddíly pro stavbu barikád a záchranu raněných. Bylo rovněž nutné evakuovat civilní obyvatelstvo. Během několika dnů se tak v nepředstavitelně obtížných podmínkách podařilo ze zničeného a hořícího města evakuovat na 300 tisíc jeho obyvatel. I přes pokračující ničivé nálety odcházel mnozí obyvatelé města na stavbu opevnění a pracovníci v závodech se snažili nejen udržet výrobu v chodu, ale ji i zvýšit, a to přímo v těžkých bojových podmínkách, v centru bojů, kdy válečná fronta probíhala přímo jednotlivými částmi města, tedy i výrobních závodů. Tak se stávalo, že v jedné části závodu probíhaly boje a v další se vyráběly tanky, které ihned vyjížděly na frontu. Mnozí pracovníci ze závodů odešli se zbraní v ruce město bránit.

Německý postup začal brzy váznout. Kapitulační města se

nekonala. Hitlerovci se dostávali do pasti a část německého velení si tuto nepříznivou situaci brzy uvědomila. Hitler však nařídil město dobýt a na svém rozkazu trval i přes těžké ztráty a problémy se zásobováním. Generál Halder si 26. srpna poznamenává, že situace u Stalingradu se pro útočící německé jednotky komplikuje, postup vpřed je pomalý a všude Němci narazí na odhodlaný odpor obránců města. V polovině září se v sovětském velení rodí plán budoucího protiútoků. Klíčovými se v tomto ohledu stávají dva body: - aktivní obranou dále vyčerpávat postup nepřítele, - důkladně připravit rozhodný protiútok v prostoru Stalingradu, aby se nepříznivá situace na jihu obrátila ve prospěch Rudé armády. Stalingrad mezitím stále odolával zuřivým německým útokům. Stálé nálety a dělostřelecká palba proměnily město z velké části v sutiny. Na řadě míst hořelo. Z uličních bloků zůstaly mnohdy jen trosky. Vyřazen z provozu byl vodovod, telefonní centrála, tramvajová doprava i železniční uzel.

I přes stále se horšící situaci řada závodů zůstávala v provozu, byť omezeném. Pro morálku obránců města to byl důležitý faktor. Dál pracoval traktorový závod, ač se těsně u něj bojovalo i závody Rudý říjen, Barikády a jiné. Vybombardované domy se stávaly pevnostmi, kde se sváděly nesmlouvavé boje muže proti muži o každý metr půdy.

V polovině září začala druhá etapa bitvy u Stalingradu. Již bylo jasné, že hitlerovci plány svých operací nesplní. V té době mělo být město již dobyt a Rudá armáda poražena. Někteří němečtí generálové varovali, že fronta je příliš roztažená a bude lepší se stáhnout zpět, silně se projevoval nedostatek munice, pohonných hmot i potravin. Vzdálenosti pro přísun potřebného materiálu byly příliš velké. Zásobovací trasy navíc musely být střeženy, jelikož aktivní partyzánský odboj se soustředil na permanentní narušování komunikací a byl v tomto směru dost úspěšný.

Hitler nadále všechny námitky odrážel s tím, že stanovené úkoly musí být splněny a taktický ústup přímo kategoricky zakázal. Nový útok na Stalingrad byl zahájen 13. září. Hlavní útok směřoval na střed města. V ulicích, v sutinách, ve sklepech i v kanálech probíhaly tvrdé střety menších skupin či jen boj muže proti muži. Bojovalo se u Mamajevovy mohyly i u hlavního nádraží. Obránci města se překonávali v odhodlání a statečnosti a bránili každým nepatrným kousek země. Generál Halder si 20. září píše do deníku: „*U Stalingradu se stále citelněji projevuje postupné vyčerpání útočících vojsk.*“ Halder vzhledem k situaci na bojišti navrhl útočné akce definitivně zastavit. 24. září jej Hitler odvolal z funkce. Velení 6. německé armády si s naléhavostí uvědomuje, že není reálné v silách německých jednotek město do začátku zimy dobýt. Přesto Hitler 10. října prohlásil: „*Stalingrad*

musíme dobýt, neboť tím komunismus ztratí svou svatyni.“

Boje u Stalingradu i během října pokračovaly s velkou intenzitou a těžkými ztrátami na obou stranách. V polovině října hitlerovci opět masivně zaútočili. Začaly boje jejichž krutost neměla obdoby. Německé letectvo uskutečnilo na 3 tisíce vzletů jen za jediný den. Dne 15. října obsazují Němci Stalingradský traktorový závod, na úzkém úseku pronikli až k Volze. Ještě celý měsíc zuřily těžké pouliční boje. Celá země s napětím sledovala hrdinské činy obránců města. Mezi největší příklady nezdolnosti sovětských lidí patřil hrdinský boj osádek Domu seržanta J. F. Pavlova, Domu poručíka N. J. Zabolotného a mlýna č. 4. Na přelomu října a listopadu ale začala intenzita útoků hitlerovců přeci jen polevovat. Přestože v listopadu bojovalo na východní frontě celkem 75 procent všech nacistických bojových sil – dohromady šlo o 266 divízi. Dne 11. listopadu podnikl generál Paulus poslední zoufalý pokus o dobytí města. Právě v tento čas dochází k definitivnímu rozhodnutí bitvy o Stalingrad. Právě zde na březích Volhy končí v prachu a krvi šílený Hitlerův plán na dobytí města. Do zkázy tak uvrhl své hlavní elitní síly, které už německý hlavní sil v dalším průběhu války nemohl plnohodnotně nahradit. Šlo zejména o zkušené tankisty, piloty a důstojníky všech druhů jednotek. Německý útok je zastaven a zločinné dobyvatele v příštích týdnech čeká zkáza a smrt hladem, zimou, v důsledku nemoci i v marném boji o únik z pasti, kam je vehnal fanatický vůdce. Stalingrad se stal obřím hřbitovem Hitlerových plánů na obsazení sovětského území a zotročení sovětských lidí.

Klement Gottwald promluvil 31. října 1942 v českém vysílání moskevského rozhlasu a oslovil posluchače těmito slovy: „*Stalingrad – toto jméno se už dávno stalo symbolem, pojmem. Stejně jako předtím Sevastopol, Moskva a Leningrad. Symbolem nebývalého hrdinství Rudé armády, symbolem bezpříkladné odvahy každého bojovníka, symbolem nevidané vytrvalosti všeho civilního obyvatelstva, jakož i symbolem skvělého válečnického umění velitelů Rudé armády. Celý svět – jak přátelé, tak nepřátelé – obrací své zraky ke Stalingradu. Přátelé s nadšením, obdivem, úctou – nepřátelé se špatně zatajovaným vztekem a hrůzou. Mluví se o zázraku u Stalingradu.*“

Pro německá vojska a jejich spojence se rychle přiblížil čas katastrofy nedozírných rozměrů, ke které se ostatně již dříve schylovalo. Ti, kteří na to upozorňovali, byli Hitlerem odvolání ze svých funkcí. Fanatický vůdce trval na dobytí města stůj, co stůj a bez ohledu na ztráty, jako již dříve i tentokrát se krutě mýlil v odhadu sovětských sil a jejich bojových možnostech. Zatímco Stalingrad bránila ze všech svých sil vojska Stalingradského frontu generálplukovníka A. J. Jeremenka a

tato se překonávala v obětavosti a hrdinství s cílem zadržet další postup nepřítele a vytvořit tak vhodné podmínky pro velkou sovětskou protiofenzívu, den D se rychle přiblížil. V součinnosti tří frontů mělo jít o strategickou operaci na prostoru 400 kilometrů fronty. Začátek velkého protiútoků byl stanoven na 19. listopad. Toho dne se dala do pohybu obrovská ocelová lavina. Hned ráno toho dne ohlásila její příchod palba z děl a výbuchy granátů. Sovětského protiútoků se zúčastnilo 10 armád tří frontů. 3. a 4. rumunská armáda na krajích 6. armády byly rozdraceny sovětskými tankovými sbory. 4. tanková armáda byla přeřazena na dvě části. Vojska Jihozápadního frontu generálporučíka Vatutina postoupila za jediný den o 60 kilometrů. 20. listopadu byla stejným frontem prolomena linie 4. rumunské armády jižně od Stalingradu. Rychle postupující sovětské tankové svazky se spojily již 21. listopadu u Kalače. Obklíčily tak německé jednotky u Stalingradu. Ty propásly poslední vhodnou příležitost pro stažení z pasti. Během dalších dvou dnů byl tento obklíčovací kruh ještě zesílen. Uvnitř tohoto pevně uzavřeného kruhu tak zůstalo na 330 tisíc německých vojáků – 4 armádní sbory, 1 tankový sbor, 14 pěších divízi, 3 tankové, 3 mechanizované a některé další útvary. Jejich osud byl nově vzniklou situací na frontě prakticky zpečetěn. Jen zlomek z obklíčených se podařilo pomocí letectva evakuovat a uniknout tak z jisté zkázy. Většinu z nich ale čeká v příštích týdnech jen marný boj o holý život, menší část zbylých jednotek pak po skončení bojů ve Stalingradu cesta do zajetí.

Sovětské velení dále naplánovalo a rychle realizovalo vytvoření vnější obklíčovací fronty dlouhé více než 450 kilometrů. Do konce listopadu se území obsazené německými vojsky zmenšilo asi o polovinu. Tím skončila první etapa protiútoků. Následovala druhá etapa operace – likvidace obklíčeného nepřítele. Za tímto účelem byla připravena operace nazvaná Kruh. V Hitlerově hlavním stanu museli na nově vzniklý vývoj rychle reagovat. Německým armádám hrozily na jihu velké obtíže, nejen u Stalingradu, ale i na jiných úsecích fronty. Německý štáb nakonec dospěl k závěru, že bude možno vytvořit údernou skupinu, která dokáže vyprostit obklíčenou 6. armádu. Jednou z hlavních podmínek však bylo to, že německé letectvo dokáže zásobovat obklíčené jednotky potřebným materiálem v požadovaném množství. Tato podmínka nebyla splněna. Silně vázl přísun střeliva i potravin. Vyprošťovací operace měla proběhnout ve dvou etapách: 1. Zimní bouře (prolomí obklíčení a naváže kontakt se 6. armádou). 2. Hromobití (nově uspořádá celou jižní frontu).

Polní maršál Manstein přitom počítal jak s nasazením tankového sboru, tak i 4. tanu kové armády. Na konec se úkolu ujala jen 4. tanková armáda,

a to kvůli dalšímu nepříznivému vývoji na jiném úseku a tato samotná na obtížný úkol nestačila. Zvláště když zbytky tanků 6. armády nemohly samostatně vyrazit z druhé strany a prorazit částečně své obklíčení, a to zejména pro nedostatek pohonných hmot. Celá vyprošťovací operace ve svém průběhu předčasně skončila pro nutnost dalších přesunů na jiné úseky fronty a pro další aktivitu sovětských armád u Stalingradu. Operace Zimní bouře skončila zásadním nezdarem a definitivní konec 6. armády se přiblížil. 19. prosinec se stal dnem největšího postupu Mansteinových vojsk, od obklíčené armády dělilo její prvosledové jednotky asi 40 kilometrů a předsunuté jednotky již mohly spatřit požáry stalingradské bitvy. Další postup vzhledem k situaci a těžké ztráty byl nemožný, naopak následoval rychlý ústup. Poslední naděje pro obklíčené tak během pár dní úplně vyhasla. Nyní mohli svůj konec již jen vlastními, a navíc rychle ubývajícím silami nejdříve pouze odolat.

Stalingradský kotol ve tvaru oválného kruhu o průměru 40 kilometrů byl obklopen pěti sovětskými armádami. V obklíčení se nacházelo 15 pěších divizí, 3 motorizované a 3 pancé-

řové divize, rumunská jezdecká divize a další týlové a pomocné útvary. V době počátku obklíčení se zde nacházelo na 330 tisíc mužů, jejich počet do 10. ledna 1943 poklesl o 80 tisíc osob. Silně vážlo zásobování. Do konce prosince byli snědzeni všichni koně. Jedli se psi, kočky, dokonce i straky a uhynulí koně. Denní dávka na osobu zpočátku činila 150 gramů chleba a 90 gramů tuku. V závěrečné fázi bojů představovala tato dávka již jen 50 gramů zmrzlého chleba a rumunské jednotky byly ze zásobování již úplně vyloučeny. Během ledna však byly dny, kdy německé jednotky nedostaly zásoby vůbec žádné. Bojeschopnost postupně klesla až k bodu nula. Někteří vojáci otevřeně vyzývají k zastavení boje. Stanné soudy během obklíčení vynesly na 400 rozsudků smrti vůči těmto nespokojencům. Sovětské velení 8. ledna vyzývá nepřítele, aby se marného boje vzdal a ušetřil životy.

Kapitulační podmínky byly vyhlášeny tlampači a letáky shozenými letadly. Němci se ale odmítají vzdát a jsou tak postupně likvidováni. Hitler kapitulaci kategoricky zakázal a přislíbil nejen zlepšení zásobování, ale i novou vyprošťovací operaci naplánovanou na polovinu února. Málokdo bral po předchozích zku-

šenostech tyto sliby v dané situaci vážně. Sovětské velení tak přikročilo k finální fázi likvidaci kotle jeho rozdělením na dvě části. Vojáci 6. armády se ještě snažili o zoufalý odpor. Generál Paulus 24. ledna odesílá Hitlerovi telegram, kde uvádí, že jeho armáda je bez munice i potravin. Naléhá, že se již nelze udržet a znovu žádá o svolení ke kapitulaci. Hitler znovu odmítá a připomíná nutnost vázat sovětské síly, aby bylo možno přeskupit síly a obnovit bojeschopnost na jiných úsecích fronty. V posledních dnech před kapitulací roste počet sebevražd, zbylé vojáky kosí hlad, úplné vyčerpání, navíc udeřil skvrnitý tyfus. 26. ledna se u Mamajevovy mohyly spojily sovětské jednotky postupující ze západu s 62. armádou postupující od Volhy. Ještě stále se bojovalo, ale z německé strany už šlo o poslední předsmrtné zachvěvy. Do definitivního konce 6. armády již zbývalo jen málo času. Ostatně již v předchozích dnech se i přes odpor svých velitelů začínají vzdávat celé skupiny demoralizovaných německých vojáků.

Generálplukovník Rokossovskij podává 2. února 1943 Stalinovi hlášení: „*Plnice Váš rozkaz, dokončila vojska Donského frontu 2. února 1943 v 16 hodin porážku a zničení obklíčeného*

nepřátelského stalingradského uskupení. ...Zajali jsme přes 91 tisíc nepřátel, z toho 2 500 důstojníků a 24 generálů, mezi nimi 1 generála polního maršála, 2 generálplukovníky, ostatní byli generálporučíky a generálmajory. Vzhledem k úplnému rozdrčení obklíčeného nepřítele se bojová činnost ve Stalingradu a v prostoru u Stalingradu zastavila. Počítání kořisti trvá.“

Téhož dne Stalin odpovídá: „*Blahopřeji Vám i vojskům Donského frontu k úspěšnému dovršení likvidace obklíčených nepřátelských vojsk u Stalingradu. Děkuji všem vojákům, velitelům a politickým pracovníkům Donského frontu za výtečnou bojovou činnost.*“

Do sovětských rukou padlo 750 letadel, 1550 tanků, 6700 děl, 61 000 aut a 3 obrněné vlaky. Na bojišti zůstalo na 150 tisíc padlých vojáků 6. a 4. tankové armády. V Německu byl vyhlášen třídenní státní smutek. Stalingradská bitva trvala půl roku a do dějin se zapsala i jako největší německá porážka od bitvy od Grünwaldu roku 1410.

Samotný Stalingrad byl téměř celý srovnán se zemí. Po bitvě bylo v jeho troskách nalezeno na 47 tisíc padlých obránců města. 75 tisíc obyvatel města bojovalo po boku armády při jeho obraně. Dalších 12 ti-

síc jich odešlo k partyzánským jednotkám. Když skončily boje, nacházelo se ve městě jen necelých 800 obyvatel! Tvrdé několikaměsíční boje přežilo i šest stromů. Stalingrad si za svou hrdinskou obranu právem vysloužil titul Město hrdina. Stalingrad přežil strašlivé útrapy, aby se mohl nadechnout k novému životu. Osmdesát šest metrů vysoká socha Matka Rus vypínající se nad obnoveným městem se stala symbolem vítězství nad nacistickým barbarstvím a nového mírového života.

Dne 2. února 1943 v časných ranních hodinách byl zničen Stalingrad definitivně osvobozen.

Téhož dne byla podepsána kapitulace německé armády. Toto datum se trvale zapsalo nejen do dějin Velké vlastenecké války, ale i do dějin lidstva v jeho boji proti hitlerovským světovládným plánům a genocidě obyvatel mnoha národů. Bez sovětského vítězství u Stalingradu by Hitler a jeho armáda dovršili genocidu Židů a Slovanů a my bychom zde dnes nebyli. Na to nelze nikdy zapomenout.

Trvalá úcta a připomínka plně náleží příslušníkům Rudé armády, kteří nesli hlavní tíhu bojů proti německým barbarům a jejich spojencům.

Bc. Miroslav Pořízek

V sobotu 14. ledna 2023, podle Juliánského kalendáře a pravoslavní v den Starého Nového roku se čtrnáctidenním zpožděním uspořádal Marxisticko-leninský odborný klub (MLOK) vzpomínkovou akci k **100. výročí vzniku Svazu sovětských socialistických republik**.

Byly připomenuty těžkosti, za nichž nový stát vznikal (vojenské intervence, sabotáže, embargo, sankce – v podstatě nejprve „horká“ a potom celé období studená válka, která vyústila v druhou světovou válku. Když mezinárodní kapitál pochopil, že válka ohrožuje i jeho pozice, dočasně se spojil s Rudou armádou proti nacistické agresi. Těsně před porážkou Hitlerovy armády však opět intrikoval. Naštěstí však plán Anglie na spojení tzv. západních spojenců se zbytkem poražené Hitlerovy německé armády a společný nástup proti Rudé armádě nebyl akceptován. A tak alespoň mezinárodní kapitál pokračoval v tehdy už oficiálně vyhlášené studené válce. K ní pak přibýly i vlastní vývojové i nefedivatelé chyby systému a voluntarismus vůdců. V devadesátých letech tak došlo k spontánnímu kolapsu socialismu v Evropě a recidivě kapitalismu v celém socialistickém bloku se všemi jeho (někdy až zbytečně umocněnými) negativy.

Jedenáct cílů KSČM je jen chabým „řešením“ problémů současného stavu společnosti. Je nutné si uvědomit, že se nacházíme v hluboké krizi. Není to klasická hospodářská krize, je to krize globální, která postihuje všechny sféry života. **Je to krize kapitalistického systému.** Proto je nutné vysvětlovat, že východiskem je změna společnosti, rozhodně vstoupit na cestu k socialismu.

Z toho, co předložila KSČM, se zcela vytratila její dříve prosazovaný programový cíl – tedy socialismus. Problém byl však v tom, že o něm nebylo blíže nic vysvětleno. Dr. Radovan Richta, DrSc., zdůraznil v knize „Civilizace na rozcestí“ (Praha 1966, s. 45) podstatu socialistické přeměny: „...Podstata socialistické přeměny nespočívá v odstranění ekonomického zájmu na zisku (pokud se v jeho pohybu zračí růst produktivity společenské práce), nýbrž pouze:

a) v odstranění výlučnosti, monopolu zisku kapitálu – toho, že se vymyká společenskému rozhodnutí – a tedy v uplatnění všeobecného zájmu, zájmu všech na úrovni společenského zisku, jenž připadá všem pracujícím;

b) zároveň ve spojení zájmu na zisku se zájmem na mzdě čili celkově na národním (hrubém) důchodu, vytvořeném celkovou společenskou prací;

c) a tedy pozvednutí zájmu všech na úroveň zájmu o růst produktivity společenské

Furiantská gesta jsou možná akceptovatelná na jevišti, ale...

Je skutečností, že Sovětský svaz zásadním dílem přispěl k porážce nacismu a mnohým z nás zachránil život. To za nás tehdy umírali sovětské občany všech jeho národností. A právě proto je naší povinností usilovat o obnovení míru na Ukrajině.

Domníváme se, že mezinárodní kapitál před vypuknutím ozbrojeného konfliktu dost dlouho neodpovědně aktivizoval přes falešnou interpretaci tzv. lidských práv na Ukrajině nepřátelské nálady k národům Ruské federace. Jistě, pokud by byla Ukrajina osamělým ostrovem vzdáleným od lidské civilizace, mohla by prohlašovat, že má právo vstoupit do jakéhokoliv bloku a stavět vojenské základny. Ale ona má i sousedy a jejich vlády mají nejen právo, ale i zcela legitimní povinnost zajistit bezpečnost svým národům.

Nezapomínejme! Svět už za takové opomenutí zaplatil strašlivou apokalypsou!

Válka na Ukrajině je jistou mírnější analogií takzvané Kubánské krize z roku 1962, kdy Spojené státy provokací – stavbou vojenské základny v blízkosti Sovětského svazu přinutily So-

větský svaz k odvetnému opatření – zahájení stavby podobného charakteru na Kubě. Naštěstí tehdy se to obešlo bez zabíjení. Mladý John Fitzgerald Kennedy akceptoval návrh staršího Nikity Sergejeviče Chruščova a provokaci odvolal.

Pokud se podíváme do začátku Ukrajinské války, najdeme tam mimo jiné i bezpečnostní požadavek Ruska, aby na území Ukrajiny nebyly cizí základny. Skutečností je, že od zrušení Varšavské smlouvy se do původních vojenských stanovišť nevrátil jediný ruský voják. Zato v řadě evropských zemí jsou tisíce cizích vojáků a nové vojenské základny.

Tyto poznámky nejsou obhajobou politiky Putina, jsou obžalobou světa a připomenutím tragédie, že ignorací racionálních požadavků Ruské federace jsou najednou na zemi zbytečně tisíce sirotků a vdov na obou stranách konfliktu. Je ničena infrastruktura i příroda. A miliardy prostřelených dolarů mohly klidně naopak zvednout životní úroveň ukrajinského (rusky i ukrajinsky mluvícího) lidu, snížit inflaci, podpořit rozvoj skomírajícího zdravotnictví i zemědělství...

Furiantská gesta jsou akceptovatelná na jevišti, v reálném životě jsou však tragédií.

Ing. Evžen Smrkovský

Jedenáct cílů - krize - inflace

práce o užitečné vynakládání každého dílu společenské práce...“

V „11“ cílech marně hledám další podstatné charakteristiky současného kapitalismu, respektive imperialismu. Imperialismus do roku 1990 přestal svým způsobem „ustupovat“ a pokračuje ve svých nebezpečných intrikách. Důkazem je posílení vojensko-politického bloku NATO a Evropské unie. Neomarxismus, který ovládá tzv. „Evropskou levici“ je jen mazaná opora globálního kapitalismu.

V „11“ cílech není proto vysvětlena ekonomická podstata kapitalismu, tedy jeho základní ekonomický zákon. Objektívni cíl každého výrobního způsobu, ze kterého vycházejí všechny konkrétní ekonomické procesy a který je impulsem a zdrojem jeho vývoje, pohybu, je vyjadřován základním zákonem daného výrobního způsobu. Tedy základním ekonomickým zákonem kapitalismu je zákon nadhodnoty, který vyjadřuje základní výrobní vztahy kapitalistického výrobního způsobu, vztahů mezi buržoazií a proletariátem, protože výroba nadhodnoty předpokládá námezdní práci, a tedy existenci proletariátu.

Podstata kapitálu se nemění ani v současné etapě imperialismu. Uvnitř vládnou-

cí třídy se již vytvořily a zakořenily zvláštní skupiny, které se navzájem liší podle specifické úlohy, kterou plní při vykořisťování námezdní síly. Tyto změny jsou propojeny s formami oddělení kapitálu jako funkce a kapitálu jako vlastnictví. Vznikl tedy jev, kdy se monopolní kapitalismus přeměnil ve státně monopolní, srůstá finanční oligarchie s aparátem buržoazního státu. Inflace se stala trvalým jevem. Vlivem vysokého a rostoucího stupně monopolizace kapitalistické ekonomiky pružnost cen směrem dolů, která byla typickým rysem klasického tržního mechanismu, zanikla, takže ceny snadněji rostou, než klesají, a to dokonce i při převaze nabídky nad poptávkou. Ceny tak přestaly být čistým výrazem reálných tržních vztahů. Nemění se jen v závislosti na vztahu nabídky a poptávky, ale vlivem rostoucí síly monopolů (monopolistické oligarchie) mají stoupající tendenci.

Vyloučením zlata z vnitřního peněžního oběhu a jeho nahrazením regulovanou změnou zanikla kázeň, kterou zlato automaticky zajišťovalo. Tím vznikla reálná možnost, aby současný stát, jako garant peněžního oběhu zneužíval v zájmu vládnoucí třídy na úkor měnové stability ty regulační měnové funkce, které dříve auto-

maticky plnilo zlato. Tyto nové faktory jsou doplňovány působením buržoazního státu, který využívá, resp. zneužívá, své moci o odčerpání značné části vytvořeného národního důchodu na neproduktivní, především zbrojní účely. To vše za vydatného tlaku Evropské unie.

Požadavek na vystoupení z Evropské unie jsem rovněž v „11“ cílech nezaznamenal. Reakční podstata Evropské unie i Evropského parlamentu, není tak dostatečně vysvětlována. Rozsáhlá mobilizace zdrojů realizovaná státem a jejich zpětné vkládání do národního hospodářství současně mění celkový vztah mezi nabídkou a poptávkou a jejich strukturou ve prospěch poptávky, což v podmínkách rostoucí monopolizace vytváří příznivé podmínky pro růst cen.

Inflaci lze proto charakterizovat jako nepřetržitý proces poruch mikroekonomické a makroekonomické rovnováhy ve sféře peněžní a reálné ekonomiky, což se projevuje růstem cenové hladiny výrobků a služeb, a tedy samozřejmě snižováním kupní síly. Za inflační růst cen však nelze považovat růst cen vlivem růstu hodnoty zboží, rostoucích nákladů na těžbu surovin a podobně.

Závěr bych zobecnil do jedné jediné věty. **V důsledku členství v „EUNATO“ jsme na samé hranici světové katastrofy.**

JUDr. Zdeněk Hájek, MLOK Ostrava

Podmínkou vzniku a trvání moci ve společnosti je přítomnost skutečné nebo potencionální konfliktnosti mezi dvěma nebo více sociálními skupinami, popřípadě společností a sociálními skupinami. Moc vystupuje jako instrument a prostředek regulace mezikupinových konfliktů. Jejím posláním je uchovat jednotu sociálně a zájmově dezintegrované společnosti. Přítomnost moci svědčí o tom, že ve společnosti „...existují vládnoucí a ovládaní, řídicí a řízení.“ (Gramsci) Navenek se objektivizuje v mechanismech a institucích vybavených zvláštními prostředky a nástroji vlivu (zpravidla donucení). Jejich působení se podřizuje určitému účelu, v prvé řadě realizaci zájmů a potřeb panující sociální skupiny, resp. třídy, nebo společnosti a zabezpečení těchto zájmů a potřeb před narušením a ohrožením. Moc motivuje a modifikuje chování a činnost sociálních skupin a jednotlivců, podřizuje je jistému společenskému pořádku.

Sociální a politická moc

Sociální moc byla vlastní již v beztrždní společnosti. Vystupovala ve dvojí podobě. Jednak jako přímá moc společnosti, která zabezpečovala pravidelné fungování rodu a jeho bezpečnost. Byla institucionalizována v orgánech rodového společenství. Ty ovšem měly pouze „morální moc“. Faktickou silou donucení (násilím) disponoval jen rod jako celek. Veřejná moc se ztotožňovala se společností – nebyla od ní oddělena. A jednak podoba moci souvisela s řídicí činností. Vynutila si jí postupně dělba práce a potřeba organizovat výrobu a práci v rámci hospodářskospolečenské jednotky. Jejím důsledkem bylo rozdělení společnosti na řídicí (správce) a řízené (spravované), které původně nemělo sociálně politickou

povahu, nevyznačovalo se prvkem politické nadvlády. V těchto podobách je moc ve společnosti zřejmě „věčná“, neboť je spjata se samou existencí společnosti a dělbou práce.

Rozpadem společnosti na antagonistické skupiny (třídy) se formuje politická moc. Politickou mocí je odňata původní veřejná moc

Politickou moc představuje stát, resp. státní mechanismus a ostatní složky tzv. politické společnosti, především politické strany. V Marxově době, za kapitalismu volné soutěže, byly od sebe obě mocenské soustavy organizačně odděleny.

Politická společnost existovala relativně samostatně vedle ob-

ky politické moci budou „usínat“. Proto zdůrazňovali, že proletářská moc je mocí přechodnou. Kladli důraz na sociálně ekonomickou stránku osvobození proletariátu (a tím všech utiskovaných vrstev) – na samosprávu výrobců (s cílem svobodné asociace výrobců), která se měla stát základem společenské samosprávy a nového roz-

přeměnu společnosti, za vydobytí demokracie proletariátem a pro proletariát. (Marx) V tom spočívá též demokratické určení strany proletariátu, které zdůrazňuje její vztah k třídě a zároveň ji s třídou neztotožňuje.

Zde došlo k další deformovanosti. Strana proletariátu nebyla chápána jako rozhodující síla – tvůrce politické kultury, nýbrž jen jako organizace usilující o převzetí moci jménem proletariátu a z tohoto hlediska za proletariát. Důsledkem byla představa, že ovládnutí aparátu politické moci a její prostřednictvím i sociální moci stranou vlastně znamená převzetí moci proletariátem a pro proletariát. Ve skutečnosti tato představa a praxe vyústily v další koncentraci moci a v její postupnou centralizaci ve straně. Strana se stala rozhodujícím a bezprostředním činitelem moci, srůstala s mechanismem politické moci, přebírala na sebe jeho funkce a ve větším či menším měřítku jej nahrazovala.

Toto postavení ji umožnilo narušit autonomii ostatních organizací a institucí dělnické třídy, působících v občanské společnosti (například odborů) a přeměnit je v jednostranné páky a převody. Protože zároveň vnitřní život strany byl spravován podle pravidel, jejichž původ je z období, kdy sociálně-demokratická dělnická strana Ruska nebyla legální a vládnoucí stranou, ale pracovala v hluboké ilegalitě, soustředění sociálně politické moci ve straně de facto znamenalo její centralizaci ve vedení strany – v rukou úzké skupiny lidí. Ta rozhodovala o každém obsazení mechanismu správy a řízení výroby, společnosti a státu, o jeho úkolech, akcích přístupu a postojích, metodách činnosti atd., avšak nikoli strana jako celek, a tedy tím méně jako třída o sobě.

Centralizace faktické moci nedovolila rozvinout skutečný třídní demokraticismus v jeho komplexnosti, jak ve sféře společenské, tak v oblasti politické. Demokracii formalizovala, popřípadě negovala, zvláště tam, kde se mohla stát zdrojem pro objektivizaci narůstajících a prohlubujících se sociálních rozporů a konfliktních situací. Zavedla skupinové autoritativní režim ozbrojené složky státního aparátu a represivní metody.

Tohoto stavu využívaly a zneužívaly pravicově – oportunistické síly, které se do řízení strany a aparátu postupně dostávaly. Krizový stav nemohl za těchto okolností změnit ani tzv. Akční program schválený dubnovým plénum 1968 a který již odrážel vystupňovanou rozvratnou činnost ve straně. Vývoj v ČSSR nemohl tak nevyústit v prohlubující se rozpor mezi postupujícím progresem občanské společnosti a s ním nekorrespondujícím systémem politické moci. Nemohl nevyústit v hlubokou sociálněpolitickou krizi, která mohla, kdyby spojenecká vojska armád Varšavské smlouvy nevstoupily na naše území v otevřenou kontrarevoluci.

Podrobněji tyto problémy byly popsány v Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ, které bylo schváleno plenárním zasedáním ÚV KSČ 11. prosince 1970.

JUDr. Zdeněk Hájek

MLOK, Ostrava, leden 2023

(Zdroj: *Materiály XII. XIII. a XIV. sjezdu KSČ, přednášky Prof. JUDr. Ing. Eduarda Kučery, DrSc.*)

Moc, stát a politická strana

a přeměňuje se ve zvláštní, od společnosti oddělenou veřejnou donucovací moc. Tuto moc reprezentuje stát. Jejím základním znakem je faktický a potencionální monopol fyzického násilí, používaný v sociálně antagonistických společnostech třídně vymezené. Zároveň politizuje a ideologizuje ostatní formy sociální moci. Rozděluje společnost na vládnoucí a ovládané a zprostředkuje jejich vzájemné vztahy politickými a ideologickými prostředky a metodami.

Určena sociálně ekonomickým systémem a vzhledem k dalším okolnostem nabývá politická moc různých organizačních a institucionálních forem a používá různé metody a prostředky činnosti, a to od forem a metod otevřeného třídního panství (faktického monopolu fyzického násilí), přes formy a metody nepřímého a potenciálního panství (manipulace) až po formy a metody sociálně skupinové (třídní) hegemonie (politického a duchovněmorálního vedení). V konkrétní soustavě politické moci jde zpravidla o sloučení všech uvedených souborů.

V moderní industrializované společnosti představuje sociální moc monopol vlastnictví výrobních prostředků, institucionalizovaná správa a řízení občanské společnosti, duchovně morální vedení a výchova.

čanské společnosti. Dnes se navzájem prolínají a v mnoha procesech splývají. Stát zestátnuje občanskou společnost a občanská společnost „zespolečenštuje“ stát. A třebaže občanská společnost určuje v podstatě povahu a podstatu politické moci a politické společnosti vůbec, může v určitém historickém okamžiku vystoupit politická moc jako rozhodující pro institucionální uspořádání a zformování celé společnosti, zvláště disponuje-li vlastní materiální základnou.

Koncentrace sociální a politické moci

Je pochopitelné, že panující (hegemonní) sociální skupina soustřeďuje do svých rukou monopol vlastnictví, monopol politického donucení a že si postupně vychová vlastní typ správců a řídicích intelektuálů (tzv. Gramsciho pojetí) pro správu a řízení občanské společnosti, státu i pro vedení duchovněmorálního. Za těmito obecně platnými fakty se však skrývají mnohá úskalí a deformace.

Marx a Engels se například domnívali, že po převzetí moci proletariátem politická moc bude procházet procesem „zespolečenštění“ (socializace). To znamená, že bude vzrůstat vliv a význam institucí, nástrojů a metod sociální moci, zatímco specifické strán-

voje a rozšíření demokracie. Samospráva a demokracie byly báží konstriktive nové proletářské společnosti. V nich viděli předpoklad moci proletariátu jako třídy a její transformace ve skutečnou celospolečenskou moc.

Náš vývoj v šedesátých letech se však ubíral odlišnou cestou. Jeho základním východiskem bylo násobení politické moci, přecenění jejího významu a zestátnování občanské společnosti. Nacionalizace základních výrobních prostředků, kombinovaná centrálním, administrativně direktivním řízením národního hospodářství a společenského rozvoje vůbec, soustředila základní páky sociální moci (monopol vlastnictví a správu a řízení občanské společnosti prostředky a nástroje duchovního vedení) v rukou státního aparátu.

Takováto koncentrace politické a sociální moci v rukou státního aparátu může být za zvláštních okolností po převzetí moci proletariátem dočasně nutná. Jakmile jsou však splněny úkoly revoluční diktatury a vývoje společnosti přechází do období konstrukce v stabilizovaných sociálněpolitických poměrech, zmíněná koncentrace moci ztrácí své opodstatnění. Další trvání má zpravidla deformující vliv a stává se překážkou progresivnímu ekonomickému a společenskému vývoji.

Státní aparát byl nejen vybaven monopolem násilí (jako každý státní aparát), nýbrž disponoval vlastní materiální základnou a rozhodujícími institucemi intelektuálně morálního (ideologického) vedení a výchovy. Za takového stavu naše společnost měla značně omezené možnosti pohybu podle objektivních zákonitostí určujících její vývoj. Byla vystavena subjektivismu prosazujícímu se v nepolitické sféře politicko-mocenskými prostředky a metodami, to je prostředky a metodami pro občanskou společnost nepřijatelnými. Konfliktní situace pramenící z tohoto stavu a z rostoucího rozporu mezi progresivitou občanské společnosti a jí neodpovídající politickou společností, pak vedly k dalšímu posilování koncentrace politické a sociální moci.

Vedly ke zvýraznění role soustavy politické moci, místo aby je změnily ve směru obnovy souladu mezi občanskou společností s politickou společností. Neméně závažným rysem tohoto vývoje (do období nástupu tzv. „normalizace“ po roce 1970) bylo jednostranné pojetí role a funkce politické strany proletariátu. „Dělnická třída“ (dnes by bylo přesnější uvést pracující třída) nemůže naplnit své historické poslání jako třída o sobě. Může tak učinit jen jako třída pro sebe, to znamená, jestliže se zkonstituuje v politickou stranu.

Politická strana proletariátu je základním a nezbytným činitelem pro vedení revolučního boje za

Osobnosti odcházejí - vzpomínky zůstanou

Za paní profesorkou

Krátká vzpomínka na profesorku Zoe Klusákovou-Svobodovou, která zemřela 12. prosince 2022 ve věku 97 let.

Měl jsem možnost zúčastnit se řady akcí, kde vystupovala, a mluvit s ní osobně při různých jiných příležitostech v dobách do i po listopadu 1989.

Působila na mne dojmem silné osobnosti obdařené erudicí, společenským rozhledem, záviděníhodnými odbornými znalostmi, jakož i výrazným způsobem vlídné komunikace. Když vyprávěla o svých zážitcích z období války, kdy celá Svobodova rodina byla zapojena do odbojové organizace Obrana národa (Zojin bratr Miroslav byl zatčen nacisty, zahynul v koncentračním táboře Mauthausen) a Zoe i její matka, manželka generála Ludvíka Svobody, s velikou odvahou unikaly gestapu několik let před jistou smrtí, lidé poslouchali její vyprávění se zatajeným dechem.

Její znalosti, například ze světové ekonomiky, dokázaly zaujmout nejdříve uznávaného a zkušeného odborníka. Mnozí právem oceňují též mnohaleté působení paní profesorky ve společenských organizacích, zejména ve Společnosti Ludvíka Svobody, kde zvláště výrazně přispěla k její bohaté činnosti svými jedinečnými poznatky a vůbec angažovaným osobnostním přínosem.

Znal jsem dobře rovněž manželku paní profesorky JUDr. Milana Klusáka, se kterým jsme několik let spolupracovali v odboru mezinárodních organizací na Federálním ministerstvu zahraničních věcí v Praze a částečně i v Organizaci spojených národů v New Yorku začátkem 70. let uplynulého století. Já jsem tehdy teprve začínal profesionální dráhu, zatímco on byl již zkušeným a váženým diplomatem, na slovo vzatým odborníkem v multilaterální diplomacii a mezinárodním právu. Několikrát se mi poštěstilo mluvit s manželou Klusákovými i v soukromí. Každé takové setkání je pro mne dosud nezapomenutelné.

Skláním se před jejich památkou!

JUDr. Stanislav Suja,
publicista, bývalý velvyslanec

* * *

Za naším generálem

Malá vzpomínka na armádního generála Miroslava Vacka, který 31. prosince 2022 ve věku 87 let zemřel.

Měl jsem tu čest se s armádním generálem Miroslavem Vackem po převratu pracovně i soukromě mnohokrát setkat.

Několikrát jsem mu pomáhal s vydáním jeho knih a dvě dokonce vydal v našem Oregu.

Měl dar vypravěče i odborníka zároveň. O jeho knihy byl vždy zájem veřejnosti. Nezapomenu na několik set metrů dlouhou frontu na jeho první knihu, kte-

rou podepisoval v Lidovém domě v Hyberské ulici.

I z titulů jeho knih bylo vždy cítit na čí straně je. Připomenu některé z nich Proč bych měl mlčet; Na rovinu; Život není na povel; Generál studené války; Nemám proč lhát; Teď když máme, co mnozí chtěli; Nejen z vojenského kufru nebo Celý život v jednom šiku. Nikdy nezradil svou přísahu.

Každé setkání s ním bylo originální a zajímavé. Byl si vědom svých znalostí i vojenského postavení, a přesto byl k lidem kolem sebe i na setkáních velice vstřícný a milý.

Nezapomenu, jak na prvního máje na Výstavišti v Holešovicích (o co lépe to znělo, když to byl Park kultury a oddechu Julia Fučíka) když pět hodin nepřetržitě podepisoval své knihy i s věnováním.

Udržoval se celý život ve výborné fyzické kondici. Sportoval aktivně i jako veterán. Byl rekordmanem v hodu kladivem i v mezinárodním měřítku vojenských veteránů. Jako náš poslanec, chodil před jednáním brzy ráno plavat do Podolí a následně s úsměvem přicházel do Sněmovny a pozoroval ty utrápené obličeje kolegů.

Rád jsem poslouchal jeho příběhy z pražského hradu za éry komediantů, o kterých říkal: „Já to napíšu! Ale vydáš to až po mé smrti!“ Bohužel, čas se navršil, a rukopis už nedopsal.

Čest Tvoji památce, soudruhu generále!

MiHav

Británie je dost bohatá, aby náležitě platila své pracovní síly - peníze jsou, jen ve špatných rukou

Následující řádky jsou z Velké Británie, ale něco mi připomínají, že by „podobnost čistě náhodná“? (Pozn. překladatele)

Americká komunistka a občanskoprávní ikona Angela Davisová prohlásila, že je načase přestat přijímat věci, které nemůžeme změnit, a začít měnit věci, které nemůžeme přijmout. Tento duch se projevuje mezi zaměstnanci po celé Británii, kteří říkají vládě a zaměstnavatelům, že nepřijmou, když budou chudnout a naše veřejné služby budou zahrnány pod zem.

Zdravotnické odbory vydaly ostré varování, že pokud se nenajdou peníze na řádné zvýšení platů, čeká nás „zima sporů“.

Premiér Riši Sunak a ministr financí Jeremy Hunt tvrdí, že jsou nuceni přijímat „obtěžná rozhodnutí“.

Tak to ostatně dělá i labourista Keir Starmer, který minulý týden prohlásil, že nebude nic slibovat ohledně platů zdravotních sester. Zdravotníky ujistil jen tím, že „postoj, který bychom přijali od vlády“, bude patřit k „růstu ekonomiky a obnove spravedlivého platu“, což je prázdný „neslib“, který by mohli učinit i toryové.

Je legrační, jak „obtěžná rozhodnutí“ vždy zahrnují to, že ti nejchudší jsou nu-

cení přinášet oběti na ochranu zisků těch nejbohatších.

Zaměstnanci od krachu bankéřů před 15 lety vidí, jak platy klesají – a nemohou si dovolit další škrty v reálných příjmech, když ceny prudce rostou. Mnozí z nich jsou „klíčovými zaměstnanci“, chválenými za to, že během pandemie udržovali zemi v chodu – o nic méně než zdravotníci vyprovokovaní nevděčnou vládou ke stávce.

Bez pořádného navýšení finančních prostředků se veřejné služby, které jsme během pandemie viděli napnuté k prasknutí, zhroutí. V mnoha oblastech je už teď nesmírně obtížné vyhledat lékaře. Lidé čekají měsíce nebo roky na potřebnou léčbu a hodiny dokonce i na akutní péči.

Krise se týká i dalších odvětví. Neschopnost vlády kontrolovat ceny energií znamená, že školy se budou muset příští rok rozhodnout mezi vytápěním budov a propouštěním zaměstnanců. Hasiči a státní zaměstnanci říkají šéfům, že bez dalších peněz to nezvládnou.

Mzdy a poskytování veřejných služeb spolu úzce souvisí. Starmer říká, že „než se dostaneme k otázce platů, je tu otázka zdrojů a personálu“, ale chudobné platy

vyhánějí zaměstnance z veřejných služeb – zvyšování platů je klíčem k řešení „otázkou zdrojů a personálu“.

Chceme-li, aby naše veřejné služby plnily své základní funkce, musíme se dočkat vyšších veřejných výdajů. Škrty nemůžeme akceptovat, a proto musíme změnit přístup. „Černá díra“ ve veřejných financích je zjevně otevřená otázkám, neboť vláda by měla nakročeno k pohodlnému splnění svých dluhových cílů, kdyby počátkem letošního roku nezměnila vlastní způsob jejich výpočtu.

To však pro tuto chvíli ponechme stranou. V rozporu s Huntovými tvrzeními, že zodpovědné řízení státních financí vyžaduje, aby byl „(pan) Scrooge“ (*Iakomec z románu Ch. Dickense „Vánoční koleda“; pozn. překl.*), a Starmerovým tvrzením, že zvýšení platů je vzhledem k „hrozně ekonomické situaci“ nemožné, existují peníze, které lze dát k dispozici.

Tyto noviny (*deník britských komunistů The MorningStar; pozn. překl.*) nejednou citovaly Sunday Times Rich List (*seznam boháčů podle listu Sunday Times*), který označil náš postcovidový věk za „zlatou éru superbohatých“, a to z dobrého dů-

vodu, protože masová bída, která v roce 2022 pronásleduje Británii, je přímým protějškem nafukujícího se bohatství nechtěně majetných. Jen britští miliardáři zvyšovali každým dnem covidové krize své bohatství o 290 milionů liber.

Labouristické poslanci Richard Burgon a Jon Trickett poukázali na obrovské sumy, které by se daly získat i díky skromným jednorázovým daním z majetku, což nedávno podpořila i organizace Tax Justice Network (Síť spravedlivého zdanění), která také poukazuje na miliardy, jež by se daly získat účtováním Národního pojištění k příjmům plynoucím z investic nebo vyrovnáním kapitálových zisků se zvýšením daně z příjmu.

Takový postup by mohl být skutečně „obtěžným rozhodnutím“ pro vládu, která za svou hlavní zodpovědnost považuje ochranu majetku bohatých.

Není ale těžké požadovat, aby se dělnické hnutí sjednotilo. Politici, kteří na něj odmítají brát ohled, nejsou součástí našeho boje. Zdaňte bohaté!

Z deníku MorningStar

15. listopadu 2022

přeložil Vladimír Sedláček

Kradosti vojensko-průmyslového komplexu plánují obě strany v americkém Kongresu po volbách do Kongresu vyčlenit až 50 miliard dolarů na další nákupy zbraní, aby v příštím roce nakrmily ukrajinskou armádu.

Moskva a Kyjev si vyměnily obvinění, že ti druzí plánují použít jaderné zbraně. Co může protiválečné hnutí udělat, aby zastavilo evropský požár, když hrozí celosvětová jaderná válka?

Jak v posledních devíti letech ukázal týdeník Workers World, vláda a armáda USA a jejich vojenská spojenci v NATO vyprovokovaly tuto válku na každém kroku její eskalace. Tyto provokace si získaly podporu miliardářů a bankéřů – imperialistické vládnoucí třídy – a zejména výrobců zbraní. To jsou síly, kterým vlády Severoatlantické aliance slouží.

New York Times, sofistikovaný nástroj propagandy ve službách imperialistické vládnoucí třídy, uveřejnil 22. října článek, který si ce varuje Washington, ale obsahuje odpověď pro antiimperialisty. Jeho název: „Evropa se unavuje vysokými náklady spojenými s válkou.“

V tomto článku devětašedesátiletá žena nakupující v Římě, která prezentovala svůj postoj jako

postoj sdílený mnoha přáteli, řekla: „Všechno, co Kyjev chce, jsou zbraně, zbraně a zbraně.“

Boje pracujících otevírají cestu k boji proti válečnému tažení USA na Ukrajině

Je mi z nich zle a jsem z nich unavená.“ Chtěla jednat a mír.

Článek v Timesech je zamýšlen jako varování pro ty, kdo provádějí americkou politiku, spočívající v posílání zbraní v hodnotě desítek miliard dolarů na Ukrajinu, ve výcviku kyjevských vojsk a v poskytování vojenských zpravodajských služeb. The Times předkládá několik příkladů lidového odporu vůči politice podporující NATO v Itálii, Británii, Francii a Německu, aniž by objasnil třídní povahu rostoucí opozice nebo to, co by to mohlo znamenat uvnitř Spojených států.

Evropa, stále unavenější z obětí, není abstrakce. Jako všechny společnosti i evropské země jsou rozděleny podle tříd, které mají protichůdné zájmy. Vládnoucí třída v evropských zemích NATO, navzdory hospodářské soutěži s americkými vládci, spojila svůj osud s Washingtonem a Pentagonem. Tito vládcí přijali politiku, která hází oběti na dělnickou třídu v Evropě.

Článek v Timesech naznačuje, že dělnická třída v Evropě, po svém prvním podrobení se váleč-

né propagandě, začíná být unavená oběťmi ve prospěch obchodníků se zbraněmi, NATO a reakčního kyjevského režimu.

Bližší pohled ukazuje, že podřízenost válečné mašinérii je nahrazena třídním bojem.

Britští pracující stávkují

V Británii byla po pouhých šesti týdnech v úřadu nucena rezignovat pravičácká, superneoliberální premiérka Liz Trussová, jejíž původní plán využíval toryovský režim k obohacení bohatých a krvácení pracujících. Rozvrátil ji pád libry a strach ze stále radikálnějšího boje pracujících.

V článku z 13. října loňského roku v týdeníku Workers World napsala Betsey Pietteová: „Britští železničáři požadují zvýšení mezd, aby udrželi krok s desítky let rostoucí inflací, stojí od letošního léta v čele vlny pracovních akcí v průmyslu po celé zemi. Jejich stávky přinesly téměř úplné uzavření železniční sítě, spojené s celostátní stávkou 115 tisíc poštovních pracovníků a protestními akcemi v největších přístavech v zemi v Liverpoolu a Felixstowe 5. října.“

Britská vládnoucí třída ve své věčné roli slabšího partnera amerického imperialismu a klínu do Evropy, vedla po roce 1945 hned za Washingtonem ve vyzbrojování a výcviku kyjevské armády proti Rusku. Britští dělníci však nejsou ochotni přijmout nové oběti kromě těch, které už britští šéfové uložili.

Generální stávka

Zhruba 300 tisíc dělníků uspořádalo ve Francii 18. října jednodenní stávkovou akci s požadavky řešit „inflaci, změny klimatu a důchodovou reformu“, která znamená snížení důchodů. (*Workers World*, 27. října.) Stávka byla solidární s pracovníky rafinérií, kteří stávkovali proti hrozbám, že budou „povolání“ a přinuceni pracovat násilím. „Dělníci ve Francii čelí krizi životních nákladů a prudce

rostoucí inflaci; energetické firmy zároveň hrabou rekordní zisky. To vyvolalo všeobecný hněv a vedlo

k volání po dani pro energetické společnosti.“

Co je významné, pokud jde o válku na Ukrajině, je to, že strana komunistické obnovy ve Francii (Pôle de renaissance communiste en France - PRCF) naléhá na marxistické organizace, aby tyto dělnické akce organizovaly a spojily dělnický boj s bojem proti válce. Další akce jsou plánovány na příští měsíce. „PRCF, v níž se formuje slibný proud příslušníků mládeže, udělá všechno možné, aby všeobecná ofenzíva pracujících lidu, spojující obranu sociálního pokroku, národní nezávislosti a míru, reagovala v naší zemi na zastavení pochodu do kontinentální války, který chtějí síly Evropské unie a Severoatlantického paktu.“

Němci „zanechání v chladu“

Němečtí pracující protestují proti vysoké inflaci, kterou zhoršilo přerušování dodávek ruského plynu, protože USA požadovaly, aby země EU uvalily na Rusko sankce. Exploze na plynovodech Nord Stream 1 a 2 přepravujících zemní plyn z Ruska do Německa – exploze, které ukazují na americkou vojenskou sabotáž – v krátkodobém horizontu znemožnily dohodu a prakticky donutily německé vládcy, aby zůstali seřazeni za Washingtonem.

Stýdenními demonstracemi protestujícími proti obětování zájmů lidu válce, která mnohé ožebračuje a některé obohacuje, nabídl německý koaliční režim balíček na nákup pohonných hmot a stanovení stropů pro ceny, které platí lidé za vytápění svých domovů.

Článek ve vydání Junge Welt z 24. října však tvrdí, že navzdory tomuto balíčku „bude většina obyvatelstva pravděpodobně ponechána v chladu. To proto, že opatření by měla začít platit až na jaře. Ceny se zdvojnásobí...“ Ještě před krizí nemělo dostatečné teplo v zimě zhruba 2,4 milionu Němců.

V dalších zemích NATO narůstají dělnické boje. Hlavní odborová konfederace přivedla tisíce pra-

čujících, aby 16. října demonstrovali v Portugalsku na protest proti zhoršování životních podmínek. A další protiválečné protesty jsou plánovány i na příští týdeny.

Ve Spojených státech bylo za poslední dva roky více stávek než za celá desetiletí. Ještě slibnější bylo organizování převážně mladých pracujících, kterým v obřích monopolech jako Amazon a Starbucks platili méně než životní minimum.

Výzva pro revolucionáře

Úkol pro revolucionáře, díky úpadku celosvětového prosocialistického hnutí, zasviněného kontrarevolucí v roce 1991 a likvidací Sovětského svazu jako nejvýznamnějšího socialistického státu a nejsilnější protiváhy amerického, evropského a japonského imperialismu, není a nebude zdaleka snadný.

Dokonce ani v evropských zemích, kde kdysi měly komunistické strany silný vliv v dělnické třídě – v Itálii, Francii a Španělsku – už tomu tak není. To umožnilo bankéřům a miliardářům vnútit obyvatelstvu své myšlenky.

Jedním z úkolů revolučních prosocialistů je zajistit, aby neofašistickým uskupením a takzvaným „populistům“ – bylo odepřeno vedení protestních hnutí proti režimům, protože jsou spoluzodpovědné za imperialistickou válku.

Všechny prosocialistické síly musí zaujmout jasné, rozhodné stanovisko vůči NATO a válce vedené Spojenými státy. K tomu musí dojít ve všech zemích NATO, kde hlavními nepřáteli dělnické třídy jsou místní šéfové a miliardáři spolu s jejich agenty ve Washingtonu, Evropské unii a NATO.

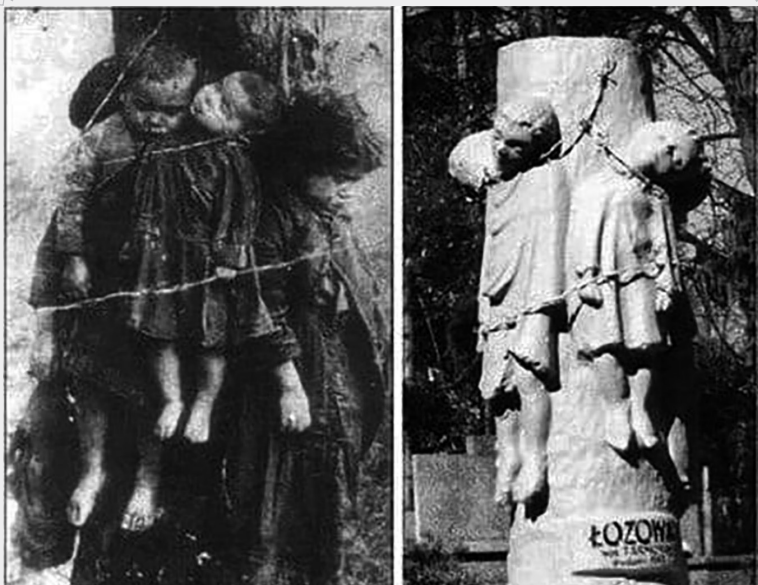
V USA byl dobrý začátek, když v akcích Spojené národní protiválečné koalice, v týdnu od 15. do 22. října 2022 nesli mnozí hesla spojující odpor vůči válce se solidaritou s dělnickými boji.

Zatímco washingtonští strategičtí pláničtí mohou považovat za strategické nepřátele USA (míněno jejich vládnoucí třídy) Rusko a Čínu, nepřáteli pracujících a utlačovaného lidu Spojených států je přesně též americká vládnoucí třída a její agenti.

John Catalanotto

26. října 2022

Překlad Vladimír Sedláček

Banderovci podřezávali své oběti zaživa, stejně jako Mašinové. Těhotným ženám párali břicha, malé děti, aby ušetřili kulky, tak pověsili ostaným drátem na sloupy. A těmhle pohrobkům česká vláda pomáhá a podobným zločincům staví památníky. Podle jedné zachované dobové fotografie byl v Polsku postaven památník, aby si Ukrajinci i Poláci připomněli kdo to vlatně ti banderovci byli. Na památníku je vyryta věta: „Jestli já na tohle zapomenu, tak ať nebe zapomene na mně!“

Ústava SSSR z roku 1977 prohlásila, že je Sovětský svaz již všelidovým státem, a tedy že diktatura proletariátu byla naplněna. Dnes je zřejmé, že to byl závěr ve své jednostrannosti předčasný. Tuto předčasnost dokazuje sám historický vývoj nejen v bývalém SSSR, ale i ostatních zemích východní Evropy. Rozeberme si proto z hlediska teorie marxismu-leninismu základní atributy všelidového státu, tedy státu nižší fáze komunismu.

Vývoj státu po uchopení moci dělí Lenin do dvou základních fází. Přechodnému období mezi kapitalismem a komunismem odpovídá stát diktatury proletariátu, jehož existence je určena třídním antagonismem a úkoly sociální revoluce. Nižší fází komunismu (socialismu) odpovídá stát, jehož vnitřním určením již není třídní antagonismus, nýbrž sociálně ekonomická a duchovní nezralost, „neúplnost“ komunismu nižší fáze. Tento stát byl v programu KSSS označen jako „všelidový stát“. Program KSSS vymezuje trvání diktatury proletariátu do úplného a definitivního vítězství socialismu. Jím naplnila diktatura proletariátu své historické poslání a vývojově se formuje ve stát všelidový, tedy ve stát nižší fáze komunismu.

Lenin charakterizuje ve Státu a revoluci tento moment následujícími znaky. Předně, že „již není kapitalistů, není již tříd, proto již nelze potlačovat vůbec žádnou třídu“. (V. I. Lenin, Spisy sv. 25. str. 481.) Za druhé, že ve společnosti došlo k přeměně „...všech občanů v pracovníky a zaměstnance jediného velkého syndikátu“, totiž celého státu a úplné podřízení veškeré práce celého tohoto syndikátu státu opravdu demokratickému státu sovětů“. (V. I. Lenin, Spisy sv. 25. str. 483.)

Teprve ve společnosti, v níž každý může být jen pracovníkem a zaměstnancem, kde základní určení všech, je určení dělníka, kde existují takové výrobní a směnné poměry a organizace práce, které nedovolují a nepřipouštějí obnovu antisocialistických, respektive

kapitalistických prvků, třeba i v takové podobě jako spekulace, kšeftaření, korupce atd., kde neexistuje třídní antagonismus nejen ve sféře sociálně ekonomické, nýbrž ve všech ostatních formách jeho projevu, teprve tam není nutná a nezbytná diktatura proletariátu.

Třídní antagonistické určení státu mizí. Je pozitivně překonáno a v tomto smyslu také stát „odumírá“. Avšak nemůže ještě odumřít, neboť první fáze komunismu „v každém směru, hospodářsky, mravně, duchovně má ještě na sobě mateřské znamení staré společnosti, z jehož lůna pochází“. (Marx, Engels, Vybrané spisy II. str. 18.) Stát zůstává nadále nutný, „aby ochranou společenského vlastnictví chránil rovnost práce a rovnost rozdělování výrobků“, tj. chránil buržoazní právo. (V. I. Lenin, Spisy 25, str. 481 a str. 484.) Aby předcházel či postihoval protispolečenská jednání, podmíněná postavením individuí v „područí dělby práce“ a protikladem mezi duševní a fyzickou prací jako jednoho z „nejdůležitějších zdrojů dnešní společenské nerovnosti“. (V. I. Lenin str. 481 a 484.)

Je nutný potud, pokud se lidé nenaučí pracovat bez „jakýchkoli norem“, pokud si nezvyknou dobrovolně „zachovávat elementární pravidla společenského soužití“. (V. I. Lenin, Spisy 25, str. 480 a 485.) Pokud v sobě nepřekonají „dnešního maloměstáka“ a „strážce tradic kapitalismu“. (V. I. Lenin Spisy 25, str. 483 a 488.)

A konečně je nutný i proto, protože „teprve socialismem začne rychlý, skutečný, opravdu masový postup kupředu ve všech oborech společenského a individuálního života za účasti většiny obyvatelstva a posléze veškerého obyvatelstva“. (V. I. Lenin Spisy 25, str. 485.) Teprve tento nástup povede rovněž k tomu, aby se převážná většina společnosti, respektive všichni její členové sami naučili spravovat stát a společnost, aby se do této správy aktivně a iniciativně zapojovali v stále širším mě-

řítku, aby s ní „splnuli“ a tím posléze učinili „zbytečnou“ jakoukoli správu společnosti prostřednictvím státu.

Aplikujme si nyní uvedené Leninovy závěry na státně společenský vývoj po druhé světové válce, po smrti Stalina v roce 1953 došlo ve vývoji k socialismu k prudkému obratu, nastává stagnace. XX.

Charakter současné etapy

a následně mimořádný XXI. sjezd KSSS v roce 1959 konstatoval úplné vítězství socialismu v SSSR.

V roce 1960 se konstatuje, že socialismus zvítězil i v Československu. V konfrontaci s realitou, odpovídá dosažené leninské pojetí „sociálně ekonomických základů socialismu“. V tomto smyslu je hodnocen daný stupeň společenského vývoje u nás mnohými stranickými dokumenty. Charakterizovanému stupni vývoje v ČSSR odpovídá ještě stát, který plní některé funkce diktatury proletariátu. Je však jako stát základním nástrojem moci dělnické třídy ve svazku se všemi pracujícími, je státem skutečné demokracie, lidovou mocí na všech stupních?

V šedesátých letech je nahrazen „chruščovským revizionismem“ „revizionismem brežněvovským“. Tvrdí se, že pro naši společnost jsou charakteristické a výlučně určující jen neantagonistické rozpory. I tyto doktríny byly jednou z příčin nástupu kontrarevolučních sil koncem šedesátých let. Vstupem spojeneckých armád Varšavské smlouvy na území ČSSR v srpnu 1968 bylo zabráněno „ostré“ kontrarevoluci. (Viz Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ – schváleno Plenárním zasedáním ÚV KSČ v prosinci 1970.) I přes toto Poučení brežněvovský revizionismus dále pokračuje. Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (3.7. 1973 až 21.7. 1975) vnutila socialistickým zemím v podstatě až k závěru tzv. „Třetí koš“ o lidských právech. Pod rouškou odzbrojování a odvrácení vál-

ky v Evropě důkladně propracovaný model lidských práv byl v pojetí buržoazních doktrín. Z tohoto modelu pak, mimo jiné, vycházela poražená pravice z konce šedesátých let. Není bez zajímavosti, že právě model lidských práv, jak je zpracovaly západní ideologie pod „dozorem“ USA byly prosazovány právě L. I. Brežněvem a tajemníkem ÚV KSSS Kaťuševem. Proti byli pouze soudruzi i z Jednotné socialistické strany

Německa vedené Erikem Honckerem. Nakonec pod tlakem Brežněva závěrečný akt podepsali. Tématům o lidských právech pak socialistické země nedokázaly čelit. V roce 1977, jak bylo již uvedeno v úvodu, byla v SSSR přijata nová Ústava v SSSR. Teze o plně překonaném třídním antagonismu, tedy o výlučně určujících jen neantagonistických rozporů a překonané a naplněné diktatury proletariátu, byly určující pro vyhlášení všelidového státu.

Tyto teze o nepřítomnosti třídního antagonismu se pak staly zjednodušujícím teoretickým podkladem pro praxi zatlačování a dezorientaci na úseku boje s třídními nepřátelskými živly.

Vytratilo se třídní hledisko jako jedno z kritérií výstavby a činnosti celého socialistického mechanismu a hodnocení protiprávních a protispolečenských jednání, která byla často i stranickými orgány přehlížena a mnohdy i nepřímo podporována. Za této situace byl nástup Gorbačova a jeho „přestavbové“ politiky v osmdesátých letech v jistém smyslu zákonitý. Kontrarevoluční převraty v zemích východní Evropy pak byly jen ukončením tohoto procesu.

Neschopnost některých současných politických stran, které mají v názvech „komunistická“, „dělnická“ či „socialistická“, má však dalekosáhlejší dozvuky. Jejich falešná hra a revizionistická politika je důsledkem toho, že nejsou stranami marxisticko-leninského typu. To dokazuje i skutečnost, že se distancují od základních postulátů marxismu-leninismu, jako

je například diktatura proletariátu, třídní pojetí společnosti, třídní boj, a v neposlední řadě i distancování se od zmíněného Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ.

I tyto skutečnosti nahrávají a podporují světový imperialismus vedený Spojenými státy.

Komunistická strana založená na principech marxismu-leninismu má za úkol trpělivě odstraňování neshod mezi komunistickými, „dělnickými“ a „levicovými“ stranami na zásadách proletářského internacionalismu. Vychází přitom z přesvědčení, že jsou objektivní možnosti k překonání potíží mezi těmito stranami, protože faktory, které působí ke sjednocení mezinárodního komunistického hnutí, jsou silnější než ty, které vyvolávají rozdílné nebo rozporuplné názory. Jedna ze základních podmínek je odstranění deformací započatých XX. a XXI. sjezdy KSSS, a s tím související „antistalinismus“.

V současném období imperialismu, kromě pracující třídy (proletariátu), roste i v jiných společenských vrstvách stále více počet těch, kteří prožívají a pocítují všeobecnou krizi kapitalismu a hledají vysvětlení pro společenské jevy této doby. Mnozí z nich se nedostali k poznání pravdy marxismu-leninismu a hledají cestu bez kvalitativní změny společenských vztahů, tedy bez revoluce. Hledají východisko z všeobecné krize kapitalismu pro ty, kteří marxismus-leninismus odmítají, ale současně považují názory přímých obhájců kapitalismu za nepravdivé. To v podstatě znamená, že skrývají buržoazní ideologie a zájmy, aniž si to uvědomují. Z toho pak pramení revizionismus a kroky k sociáldemokratismu. Východiskem jsou zejména i závěry Pchjongjanské deklarace z dubna 1992 a Bruselské deklarace z května 1995, od kterých je nutné se odrazit. Závěrem je nutné připomínat, že i Lenin zdůrazňoval, že revoluce je proces, a nikoliv jednorázový akt.

JUDr. Zdeněk Hájek
MLOK Ostrava, prosinec 2022

Mezinárodní federace [Hnutí] odporu-Sdružení antifašistů (FIR) se již několikrát jasnými slovy vyslovila proti barbarskému odstraňování památných míst protifašistického odboje, míst fašistické perzekuce a památníků osvobození a osvoboditelů.

Odstraňování historických svědectví a památníků je výrazem historické zapomnělosti, ještě více záměrného přepisování dějin a pokusů o zničení společenské paměti akce žen a mužů ze všech evropských národů proti fašistickému barbarství.

Děsivá je skutečnost, že tato forma historické revize není omezena na jednotlivé země, ale je praktikována v různých evropských zemích. Když bylo v září 2019 přijato skandální usnesení Evropského parlamentu o „důležitosti evropské minulosti (nebo evropského historického vědomí) pro budoucnost Evropy“, vlády různých evropských zemí věřily, že mají volnou ruku

k přepisování dějin a odstraňování paměťových míst. Zejména v přechodových státech, které byly nově přijaty do Evropské unie, byla taková destrukce kultury vzpomínek prováděna v masovém měřítku.

Iniciativy v této souvislosti nepocházely pouze od vládních agentur; když došlo na odstraňování památek či historických památek, vystoupily také obecní instituce a místní aktéři. Studie zveřejněná před pouhými několika týdny odhalila, že navzdory odporu veteránských organizací v Chorvatsku byla vyklizena či zničena zhruba polovina všech památníků jugoslávského osvobozenického boje.

V českém hlavním městě Praze byl na základě rozhodnutí obvodní vlády odklizen v rámci akce „plášt a dyka“ slavný památník městského osvoboditele maršála Koněva. V Německu (přesněji v Sasku) prosadil místní starosta proti námitkám vědců

a veteránských sdružení zničení historické budovy z raného koncentračního tábora Sachsenburg – za peníze saské státní správy na „revitalizaci brownfieldů“ (bývalých průmyslových areálů).

Ničení vzpomínkové kultury

Zvláště jsou však průkopníky v ničení památníků a památníků v Evropské unii pobaltské republiky. Před několika dny lotyšská tisková agentura Leta hrdě oznámila, že od léta bylo v Lotyšsku demontováno více než 120 sovětských památníků. Podle místních vládních úřadů bylo odstraněno všech 69 objektů, jejichž demontáž vláda v Rize stanovila do 15. listopadu. Kromě toho bylo z vlastní iniciativy místních úřadů zbouráno nebo odstraněno 55 dalších objektů z veřejného prostoru, uvedla mluvčí ministerstva kultury. Vzhledem k tomu, že lotyšská vláda si je vědoma toho, že tento druh historického zapomení by se v Lotyšsku nesetkal jen s protestem ruského obyvatelstva, ale mohl by také vyvolat odpor mezinárodní veřejnosti, bylo toto historicko-politické barbarství legitimizováno parlamentním usnesením. Dohoda s Ruskou federací z 90. let byla jednostranně vypovězena. Ukrajinská válka musela být použita jako „ospravedlnění“. Vzhledem k tomu, že tyto památky údajně „oslavují Rudou armádu“, neměly by již mít místo ve veřejném prostoru.

V Litvě začaly úřady rozebírat šest žulových soch na hřbitově ve Vilniusu. Starosta Remigijus Simasius oznámil, že se od toho-

to sovětského symbolu „očistí“. Demontáž se městská správa vzpírá doporučení Výboru OSN pro lidská práva, který projekt na základě stížnosti provizorně zakázal.

Od Evropské komise není slyšet ani slovo o tom, že by pomníky připomínaly sovětskou armádu, která umožnila osvobození Evropy od fašistického barbarství v rámci protihitlerovské koalice. Nikdo se nezmiňuje o tom, že ničení sovětských pomníků začalo už dávno před 24. únorem 2022. V Bruselu se navíc úplně „zapomnělo“, že v Lotyšsku a Estonsku se rehabilitace bývalých dobrovolníků SS, kteří se jako kolaboranti podíleli na válce proti Sovětskému svazu a na vražedných akcích proti židovskému obyvatelstvu v pobaltských státech, praktikuje už řadu let se státní podporou. Fašističtí pachatelé jsou nově definováni jako „bojovníci za svobodu země“, na jejich počest se konají pochody a antifašisté, kteří protestují proti takové historické revizi, jsou masivně pronásledováni.

To vše samozřejmě nemá nic společného s válkou na Ukrajině – ukazuje to, jak je tato válka zneužívána ke změně politiky připomínání a připomínání ve smyslu rehabilitace kolaborace a spoluplivy.

FIR podporuje všechny členské spolky v jejich úsilí zachovat svědectví historické paměti a udržet při životě odkaz antifašistického boje proti takovým formám historické revize.

9. 12. 2022

Překlad Vladimír Sedláček

Dnes si každý může koupit to nejluxusnější auto.

Ale jezdíme v ojetinách. Na dobrou knihu

už také nejsou fronty, protože dobré knihy už došly.

Banánů všude kolik chceš. Vše, co nám tenkrát scházelo, máme. Ale naopak nám schází to, co jsme tehdy měli. Nakonec jsme zjistili, že nám vlastně hovno scházelo.

Tak ho konečně máme....

Uprostřed obvinění a kontra-obvinění, jež si nad Ukrajinou vyměňují Rusko a NATO, vyčnívá jedna skutečnost: Rusko odstoupilo od rozhovorů o omezení jaderných zbraní s USA, plánovaných na tento týden.

„Není možné diskutovat o strategické stabilitě, když přitom ignorujete vše, co se děje na Ukrajině“, říká ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov.

Ale když se nebezpečí jaderné války jeví větší než kdy jindy – s krátkým zděšením nad ukrajinskou raketou, vypálenou minulý měsíc do Polska a téměř způsobivší kolektivní reakci NATO – je to, že cesty ke zmírnění jaderné hrozby nejsou přerušeny, mnohem důležitější.

Zdá se, že celá naše politická třída je slepá vůči výjimečnému riziku, jež představuje vyostření války na Ukrajině. Navzdory prosbě (čínského prezidenta) Si Ťin-pchinga, aby Evropská unie rozvinula opravdové úsilí k rozběhu mírových rozhovorů, její vyhlá-

šení jdou opačným směrem: volá po zvláštním tribunálu k souzení ruských válečných zločinů a přivlastnění si ruského majetku k pokrytí výdajů na Ukrajině.

Propagandistická válka se také vztahuje na minulost, s německým Bundes- tagem, který si teprve v roce 2017 všiml problému s vyhlášením hladomoru v Sovětském svazu ve 30. letech za protiukrajinskou genocidu; odhlasoval to právě 30. listopadu.

Hlasatel pochybností o onech událostech riskuje, že bude nazván „popíračem genocidy“.

Sdělovací prostředky jsou zběhlé v nepřetržitě předkládání hrůz veřejnosti v tom smyslu, že silně skutečná smrt a utrpení na Ukrajině vztyčuje větší nespravedlnost než jiné konflikty – jako válka v Etiopii, jež zabíjí mnohem víc lidí, nebo válka v Jemenu, kde se bojuje britskými zbraněmi a s britskými poradci.

Vášně vzplanuly, a když ukrajinská první dáma říká poslancům, že Rusko se dopouští stejných zvěstev jako nacisté a musí být potrestáno, je si jistá nadšenou reakcí. Ale máme-li se vyhnout zostřování, je čas mít chladné hlavy.

Propagandistická válka silně ztěžuje ukončení války skutečné

Několik věcí by mělo být jasných. Armády by se měly zodpovídat z válečných zločinů, a masové hroby jako ty odkryté u Char- kova vyžadují náležité vyšetření – stejně jako dobře doložené válečné zločiny, jež spáchaly neonacistické bojovky praporu Azov na Donbasu v uplynulých osmi letech, nebo, v tomto ohledu, britské ozbrojené síly v Afghánistánu, kde BBC našla důkaz, že SAS chladnokrevně zabila nejméně 54 afghánských zadržených a při vojenských operacích bylo zabito mnoho dětí, z nichž nejmladšímu byl sotva rok.

Přesto není pravděpodobné, že by během pokračujících bojů došlo k věrohodnému či nestrannému vyšetřování. Návrh Evropské unie na „Zvláštní tribunál“ činí dojednání konce bojů méně pravděpodobným. Není to nic jiného než nebezpečný propagandistický trik.

V zájmu propagandistické války by neměla být obětována ani historická přesnost.

Renomovaní historici už dlouho odmítají názor, že sovětský hladomor ve 30. letech, který postihl některé republiky (třeba Kazachstán) ještě vážněji než Ukrajinu a měl zničující dopad v mnoha oblastech samotného Ruska, byl záměrným útokem na Ukrajince.

Vyprávění o „hladomoru“ existuje proto, aby líčilo Rusko jako historického protivníka Ukrajiny – a vytvořilo falešnou rovnocennost se systematickým vyhlazovacím projektem nacistického

holokaustu. Tím povzbuzuje krajně pravicové příběhy, jež vykreslují Sověty spíše než Německo jako agresora ve druhé světové válce a relativizuje jedinečné zločiny nacistů, jak zdůraznil mluvčí německé Die Linke Gregor Gysi.

To není pouze v historickém zájmu. Jde o diskreditaci socialismu a rehabilitaci fašismu. Je to nebezpečné. Přesto i jeho nebezpečí převyšuje hlavní důsledek propagandistické války.

Vykřikování jakýchkoliv úvah o původu konfliktu, přirovnávání Rusů k neznámějšímu genocidnímu režimu v dějinách a přepisování této historie tak, aby vykreslovalo Rusko jako nadčasovou existenciální hrozbu, ztěžuje hovory o míru, uvažování o jednáních.

Ale pokud se nám to nepodaří, nic nenasvědčuje tomu, že tento strašlivý konflikt skončí.

Redakční sloupek britského komunistického deníku Morning Star, 1. prosince 2022 přeložil Vladimír Sedláček

To koukám...

Koukám do státních rozpočtů za socialismu a vidím příjmové a výdajové stránky do koruny vyrovnané, v některých letech dokonce přebytkové.

Koukám na státní dluh ČSSR a jeho strukturu a vyvolává to ve mně úsměv. Usmívám se i nad tehdejší inflaci. Koukám na počet státních zaměstnanců (veřejná správa a obrana) a musím se posadit, bylo jich 3,4krát méně než dnes. Jen s papírem, tužkou, kalkulačkou a šanony, výpočetní technika velmi ojedinele.

S ohledem na dnešní kritéria posuzování kapitalismu a socialismu, levicovosti a pravicovosti, vychází mi z toho, že do roku 1989 jsme tu museli mít kapitalismus nejzatvrzelejších pravičáků a od roku 1990 máme socialismus...

18. 12. 2022 JK

Řekl o Slovanech...

Otto Eduard Leopold von Bismarck-Schönhausen, vévoda z Lauenburgu, narozen 1. dubna 1815 v Schönhausenu, Pruské království, zemřel 30. července 1898 ve Friedrichsruhu, Německé císařství, byl jedním z nejvýznamnějších politiků 19. století a budovatel sjednoceného Německa.

Byl prvním ministrem, to je premiérem Pruska v letech 1862 až 1880. Jeho nekompromisní přístup k řešení politických problémů a autoritativní vystupování vůči sněmu mu vyneslo přezdívku Železný kancléř. V zahraniční politice byla pro něho typická tzv. reálpolitika, kterou definuje chladný mocenský kalkul a agresivní diplomacie.

Tento Železný kancléř Bismarck o Rusku mimo jiné řekl: „Síla Ruska může být podkopána jeho oddělením od Ukrajiny. Je třeba Ukrajinu nejen oddělit, ale také ji po-

stavit proti Rusku, národ rozdělit na dvě části a pak se jenom dívat, jak bratr zabíjí bratra.

Proto musíme najít a vychovat zrádce z prostředí ukrajinské nacionalistické elity a s jejich pomocí zvrátit situaci až do stadia, kdy budou Ukrajinci nenávidět vše ruské. Všechno ostatní je jen otázkou času.“

(Zdroj: <https://citaty.net/autori/otto-von-bismarck/>)

A v roce 1848 Bismarck řekl:

„Pokud bude někdo chtít porazit Rusko, musí od něho nejdříve odtrhnout Ukrajinu a dále proti němu poštvat ostatní Slované národy, protože pouze Slované jsou rasa, která je schopná zničit sama sebe.

S jejich pomocí bude možné Rusko porazit. Po jeho porážce zůstanou Slované národy bez ochrany a bude jednoduché je zlikvidovat.“

Nejnovější agrese USA-NATO-Kyjev v ukrajinském válečném divadle – exploze na mostě na Krym a u plynovodů Nord Stream 1 a 2 – vyostřily boje a hrozí kontinentální nebo dokonce celosvětový požár. Nejbohatší šéfové světa, bankéři a miliardáři a jejich agenti ve Washingtonu, Londýně, Berlíně a Bruselu vnutili válku na Ukrajině světovým pracujícím.

Od převratu na Majdanu v roce 2014, jenž vyvolaly Spojené státy a jenž v Kyjevě nastolil reakční protiruský režim, aby umožnil expanzi NATO k ruským hranicím, vytvořili imperialisté existenční hrozbu pro Moskvu, takže válka byla téměř nevyhnutelná. (Viz články na www.workers.org/tag/nato)

Mezi oběti války patří dělnická třída na Ukrajině a v Rusku, která platí krví, národy globálního jihu, jimž jsou odpírány normální zdroje potravin, a pracující v západní Evropě, jimž hrozí enormní zdražení cen pohonných hmot a potravin a potenciální ztráta pracovních míst v souvislosti s tím, jak se jejich průmysl uzavírá. Americkým dělníkům hrozí vyšší ceny potravin i bydlení, a navíc odklonění vládních prostředků ze sociálních programů k ziskům pro vojensko-průmyslový komplex.

Vzhledem k ceně, kterou dělníci platí za válku, musí antiimperialisté a další organizátoři socialistického světa najít prostor, aby se mohli proti válce zorganizovat. K tomu musí odstranit vážnou překážku.

Válečná propaganda

USA a NATO odpověděly na přímou ruskou intervenci sankcemi a vyzbrojením kyjevského režimu. Kapitalistický mediální monopol, stejně dominantní jako Pentagon, zvěčňoval lži, překrucování, přehánění a absurdity, které se tisíckrát opakovaly, aby utvářely diskurz.

Miliardářská vládnoucí třída dominuje ideologii a vnucuje světu svou válečnou propagandu. Hlavním cílem této propagandy bylo demonizovat Vladimira Putina, rus-

kého prezidenta. To začalo dávno před válkou a po ruské intervenci se to ztrojnásobilo.

Putinova démonizace probíhala podle vzoru dřívějších útoků na jakéhokoli vůdce, na něhož se Washington zaměřil. Abychom jmenovali jen některé, Saddám Husajn z Iráku (dvakrát), Muammar Kaddáfí z Libye a Slobodan Milošević z Jugoslávie byli

Třídní válku proti imperialistické

všichni démonizováni před a během doby, kdy imperialistická armáda bombardovala nebo napadala jejich země, ničila je a trhála na kusy. Američtí prezidenti skutečně těmto zemím udělali to, z čeho je Putin obviněn na Ukrajině.

Ve velké části Asie, Afriky a Latinské Ameriky obyvatelstvo zacházelo s imperialistickou válečnou propagandou jako s obvyklým pokrytectvím USA, které zažilo mnohokrát předtím. A během hlasování OSN o odsouzení Ruska – zavedeného s největším americkým tlakem – dokonce i vlády desítek těchto zemí odmítly souhlasit a hlasování se zdržely.

Velká lež v Evropě

Velkou lží buržoazních sdělovacích prostředků v Evropě bylo, že Putin pohrozil obnovením kapitalistického ruského impéria se starými hranicemi socialistického Sovětského svazu, a dokonce pohrozil neutrálním zemím v západní Evropě. Lež měla dopad.

Až do letošního roku mohla protiválečná hnutí ve Finsku a Švédsku rychle a vojensky mobilizovat proti vstupu do NATO. Vládcí těchto zemí se pod lavinou propagandy mohli ucházet o členství v NATO s pouhým symbolickým odporem.

Německý režim využil počátečního zmatku v protiválečném hnutí, zdvojnásobil své vojenské výdaje, dodával zbraně na Ukrajinu a přešel od spoléhání se na relativně levný ruský plyn k pohonným hmotám s vyšší cenou – z velké části na štěpením získávaný zemní plyn z USA. Německá dělnická třída na to doplatila. Londýn – samozřejmě – a Řím a Paříž zvýšily vojenské výdaje a poslaly zbraně kyjevskému režimu.

Politici zastupující německou, francouzskou, italskou a britskou vládnoucí třídu, spolu s dalšími kapitalistickými politiky v Evropě, se v tomto okamžiku rozhodli chránit třídní zájmy evropských bankéřů a miliardářů tím, že přijmou vedení amerického imperialismu, jak tomu bylo téměř v každé krizi od roku 1945. Zjevným cílem evropské vládnoucí třídy je udržet si své role menších partnerů v imperialistickém gangu vedeném USA, který vykořisťuje světové producenty.

Když se zdálo, že někteří v německém režimu zpochybňují moudrost odmítnutí dlouhodobých dohod o nákupu ruského plynu, někdo vyhodil do povětří plynovody přepravující ruský plyn do Německa a otázku uzavřel. Jak ukázal nedávný článek v časopise Workers World, motiv a prostředky k tomu měla pouze americká armáda – a v té době měla poblíž těchto plynovodů americké a britské lodě. (www.workers.org/2022/10/66955)

Ukolem pro ty, kdo se staví proti imperialistickým válkám, je najít způsob, jak zlomit ideologický vliv vládnoucí třídy a jejich dominantních médií na dělnickou třídu. Důležitým krokem je připojit se k obraně zájmů dělnické třídy v boji proti válce.

Třídní boj propuká
Ačkoli se protiválečné demonstrace konaly v mnoha zemích, centrální zemí pro vypuknutí třídního boje byla Francie. Zaměstnanci rafinérií, rozlobeni, že šéfové

pohonných hmot bohatnou, zatímco oni si nemohou dovolit měsíční nezbytnosti k životu, udeřili.

Francouzský prezident Emmanuel Macron, zatímco z jedné strany dodával zbraně na vyzbrojení Ukrajiny, se z druhé pokusil snížit zaměstnancům mzdy a povolal zaměstnance rafinérií, aby je donutil pracovat – čímž přerušil stávkou.

Zatím to stávkou jen rozšířilo. Mnohé organizace ve Francii nejen pomohly organizovat protesty odborů z 18. října, ale připojily se k dělnickému boji s bojem proti imperialistické válce na Ukrajině. Demonstrace 140 tisíc lidí v Paříži 16. října, požadující nižší ceny a větší ochranu životního prostředí, ukázala potenciál pro takové hnutí.

Protiválečné hnutí v Portugalsku vyzvalo k demonstracím 26. října v Lisabonu a 27. října v Portu.

Při mnoha demonstracích ve Spojených státech 15. a 16. října proti agresi USA/NATO zdůrazňovaly slogany třídní zájmy pracujících a to, jak jim válka ubližuje. Na shromáždění na náměstí v sousedství nejchudší čtvrti New Yorku se řečníci ptali: „Kde je těch 60 miliard dolarů pro Bronx?“

Zatímco toto zárodečné mezinárodní hnutí má před sebou dlouhou cestu, ti nejuvědomější revoluční aktéři by měli udržovat při životě stejné poselství, jaké učil ruský revolucionář Lenin během první světové války a které nám připomínali francouzští soudruzi: „**Hlavním nepřítelem je vládnoucí třída vaší vlastní země a cílem je proměnit imperialistickou válku (proti dělníkům) ve válku proti vládnoucí třídě a za socialismus.**“

John Catalinotto

18. října 2022, přeložil Vladimír Sedláček

(Autor je americký socialista a byl svého času první, kdo v New Yorku /a asi i v USA/ zorganizoval demonstraci k osvobození Miamské /Kubánské/ Pětičky.)